

Landelijke Kwalificaties MBO

Helpende Zorg & Welzijn

Crebonummer:	92640
Sector:	Gezondheidszorg
Branche:	Gehandicaptenzorg, Ziekenhuizen, Kinderopvang, Geestelijke Gezondheidszorg, Maatschappelijke Opvang, Verpleeg- en verzorgingshuiszorg en thuiszorg, Welzijnswerk, Jeugdzorg, Basisonderwijs
Cohort:	Cohort 2010 - 2011

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Deel A: Beeld van de beroepengroep	4
Deel B: De kwalificaties	8
1 Inleiding	8
2 Algemene informatie	8
2.1 Colofon	8
2.2 Formele vereisten	9
2.3 Typering Beroepengroep	10
2.4 Loopbaanperspectief	12
2.5 Trends en innovaties	13
3 Overzicht van het kwalificatiedossier	16
4 Beschrijving van de uitstromen	17
4.1 Helpende Zorg & Welzijn	18
5 Beschrijving van de kerntaken	20
5.1 Kerntaak 1: Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning	20
5.2 Kerntaak 2: Ondersteunen bij het zelfstandig functioneren	22
5.3 Kerntaak 3: Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken	23
6 Totaal overzicht proces-competentie-matrices	24
6.1 Proces-competentie-matrix Kerntaak 1: Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning	25
6.2 Proces-competentie-matrix Kerntaak 2: Ondersteunen bij het zelfstandig functioneren	28
6.3 Proces-competentie-matrix Kerntaak 3: Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken	29
Deel C: Uitwerking van de kwalificaties	30
1 Inleiding	30
2 Uitstromen	30
2.1 Helpende Zorg & Welzijn	31
3 Certificeerbare eenheden	46
Deel D: Verantwoording	59
1 Inleiding	59
2 Proces- en inhoudsinformatie	60
2.1 Betrokkenen	60
2.2 Verwantschap	62
2.3 Vertaling beroepscompetentieprofielen in kwalificatiedossier	63
2.4 Discussiepunten	66
2.5 Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie	70
3 Ontwikkel- en onderhoudsperspectief	77

Inleiding

Voor u ligt het kwalificatiedossier Helpende Zorg & Welzijn. Dit dossier bestaat uit een aantal onderdelen.

In deel A wordt voor alle geïnteresseerden een korte omschrijving gegeven van de beroepengroep en de taken die de beroepsbeoefenaar zoal uitvoert en de competenties die hij/zij daarbij nodig heeft.

In deel B, de kwalificaties, worden op hoofdlijnen de diploma-eisen beschreven. Deze eisen geven samen weer wat de gediplomeerde moet kunnen als hij/zij op de arbeidsmarkt start.

In deel C wordt een uitwerking gegeven aan hetgeen in deel B is gesteld. Deel C is zowel inhoudelijk als methodologisch aan deel B gekoppeld, er is een één op één relatie tussen respectievelijk de kerntaken, de proces-competentie-matrices en de daarin opgenomen werkprocessen, de certificeerbare eenheden met deze entiteiten in deel C.

In deel D wordt verantwoording afgelegd over de totstandkoming van dit kwalificatiedossier. Ook vindt u hier de verwijzingen naar het voor dit dossier relevante bronnenmateriaal.

Hieronder vindt u de grafische weergave van de relaties tussen de verschillende elementen van dit kwalificatiedossier.

Deel A: Beeld van de beroepengroep

Helpende Zorg & Welzijn

Deel A. Beeld van de beroepengroep | Helpende Zorg & Welzijn

Helpende Zorg & Welzijn in het kort

Met jouw algemene opleiding kun je zorg bieden aan allerlei cliënten/zorgvragers. Mensen met een (chronische) ziekte, psychiatrische problemen, verslaving of een handicap. Dit kunnen ouderen, volwassenen, jeugdigen, kinderen en pasgeborenen zijn. Je werkt vaak samen met de mantelzorgers of heb je te maken met wettelijke vertegenwoordigers van de cliënt/zorgvrager. Dat kunnen familieleden zijn, maar ook andere verzorgers.

Je ondersteunt of begeleidt de cliënt/zorgvrager thuis of in een andere woonomgeving, maar je kunt ook bij of voor een groep cliënten/zorgvragers werken. In een zorg- of welzijnsinstelling werk je samen met collega's, maar heb je ook vaak te maken met andere hulpverleners, zoals verzorgenden en sociaalagogisch werkers.

Deze functie kom je in veel vormen tegen:

- In de gehandicaptenzorg ben je assistent-begeleider gehandicapten of groepshulp.
- In de thuiszorg kom je de functies helpende thuiszorg, bejaardenhelpende of verzorgingshulp B tegen.
- In het ziekenhuis vind je de voedingsassistent.
- In de kinderopvang ben je assistent.
- In het welzijnswerk ben je de contactmedewerker voor de helpende.

Helpende Zorg & Welzijn is een verantwoordelijke baan waar je soms onder tijdsdruk werkt. Maar voor jouw inspanningen krijg je veel terug: cliënten/zorgvragers die blij zijn met jouw hulp en de fijne leefomstandigheden die jij hebt helpen creëren. In hun thuissituatie of in de zorg- of welzijnsinstelling. Je kunt echt een verschil maken in de kwaliteit van leven.

Jouw werk

- Je verleent zorg en ondersteuning aan cliënten/zorgvragers en begeleidt ze bij wonen en welzijn.
- Je stelt een werkplanning op van jouw werkzaamheden, op basis van een al vastgesteld zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan.
- Je helpt bij het opruimen, schoonmaken en de zorg voor een fijne leefomgeving. Soms neem je die taken geheel over van de cliënt/zorgvrager.
- Je helpt een cliënt/zorgvrager bij dagelijkse bezigheden als eten en drinken en verplaatsen. Daarbij houd je rekening met wat deze zelf wil of kan doen.

- Je werkt vanuit de gedachte dat de cliënt/zorgvrager zelf de regie willen voeren over hun leven.
- Afhankelijk van wat jouw cliënt nodig heeft, help je bij hun persoonlijke verzorging, zoals wassen en aankleden.
- Ook bij emotionele problemen sta je voor jouw zorgvrager klaar. Dat gebeurt vaak tijdens je werk, maar daar mag je ook best apart de tijd voor nemen.
- Je helpt de cliënt/zorgvrager bij de keuze van een activiteit en het vervoer ernaartoe.
- Je helpt collega's bij het organiseren van activiteiten zoals spel/recreatie, educatie en werk.
- Je overlegt je werkzaamheden regelmatig met collega's, de mantelzorger (dit zijn vaak naasten van de cliënt/zorgvrager) of de wettelijke vertegenwoordigers van de cliënt/zorgvrager.
- Door met collega's en je leidinggevende over je werkzaamheden te praten en je te laten bijscholen (deskundigheidsbevordering), kun je de kwaliteit van dit beroep ook nog eens verbeteren.

Jouw kwaliteiten

- Je bent geïnteresseerd in jonge en oude mensen, met uiteenlopende sociale en medische problemen en steeds andere wensen en behoeften.
- Je handelt altijd in het belang van je cliënt/zorgvrager, stimuleert zelfredzaamheid en je kunt je goed in zijn of haar situatie inleven.
- Je kunt goed met hem communiceren en behandelt hem met respect.
- In jouw werk zit een goed systeem, waarbij je nauwkeurig bent en resultaatgericht.
- Je bent stressbestendig en prima in staat om je eigen grenzen en die van anderen te bewaken.
- Je werkt zelfstandig, maar volgens vaste protocollen, op afgesproken tijden en in opdracht van een leidinggevende.
- Je werkt volgens een plan(ning), nauwkeurig en resultaatgericht en je let op de kosten die je maakt.
- Ook kun je goed samenwerken met de mantelzorgers/wettelijke vertegenwoordigers en je collega's.
- Je maakt gebruik van de beroepscode en richtlijnen van de instelling waar je werkt.

Jouw toekomst

Je kunt je verder ontwikkelen met aanvullende cursussen of opleidingen. Zoals een opleiding op niveau 3 in de richting verpleging en verzorging of sociaalagogisch werk.

Jouw sector

Als helpende zorg en welzijn werk je in de verpleging en verzorging en/of in het sociaal agogisch werk. Tijdens je opleiding kun je de nadruk leggen op de zorg of op sociaalagogische onderdelen.

Met je diploma kun je in deze branches aan de slag:

- verpleeg- en verzorgingshuiszorg en thuiszorg
- ziekenhuiszorg
- maatschappelijke dienstverlening
- welzijnswerk

- kinderopvang
- jeugdzorg
- gehandicaptenzorg
- geestelijke gezondheidszorg
- basisonderwijs

Meer weten?

Heb je nog vragen over dit beroep, ben je nog niet zeker of dit bij je past of wil je van anderen horen wat zij van dit beroep vinden? Kijk dan op www.youchooz.nl

Deze beroepsbeschrijving is opgesteld in opdracht van Calibris. Het kenniscentrum voor leren in de praktijk in Zorg, Welzijn en Sport. <http://www.calibris.nl/>

	WELZIEN		GEZONDHEIDSZORG
Kwalificatiestructuur	Domein: Sociaal Agogisch Werk (SAW)	Gedeeld domein: SAW en V&V	Domein: Verpleging en Verzorging (V&V)
Niveau			
4	Pedagogisch Werk <i>uitstromen:</i> Pedagogisch Werker 4 Kinderopvang Pedagogisch Werker 4 Jeugdzorg Sociaal-cultureel werker Sociaal-maatschappelijk dienstverlener Onderwijsassistent	Maatschappelijke Zorg <i>uitstromen:</i> Medewerker Volwassenenwerk Medewerker Gehandicaptenzorg	Mbo-verpleegkundige

3	Pedagogisch werk <i>uitstroom:</i> Pedagogisch Werker 3 Kinderopvang	Maatschappelijke Zorg <i>uitstroom:</i> Medewerker maatschappelijke zorg	Verzorgende-IG
2		Helpende Zorg en Welzijn	
1			Zorghulp

Deel B: De kwalificaties

1. Inleiding

Voor u ligt Deel B van het kwalificatiedossier Helpende Zorg & Welzijn. In dit deel worden op hoofdlijnen de diploma-eisen beschreven voor:

- *Helpende Zorg & Welzijn*

2. Algemene informatie

2.1 Colofon

Onder regie van	Calibris, Kenniscentrum voor leren in de praktijk in Zorg, Welzijn en Sport.
Ontwikkeld door	Calibris, Resultaatgroep Arbeidsmarktkwalificering, in overleg met vertegenwoordigers van de branche(s) en het middelbaar beroepsonderwijs.
Verantwoording	Vastgesteld door: Het bestuur van het kenniscentrum Calibris op advies van de paritaire commissie beroepsonderwijs bedrijfsleven van het kenniscentrum Calibris. Op: 08-12-2009 Te: Bunnik

2.2 Formele vereisten

Diploma(s)	Helpende Zorg & Welzijn - 2
In- en doorstroomrechten	<p>Voor instroom- en doorstroomrechten worden de wettelijke bepalingen aangehouden zoals vermeld in:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de Doorstroomregeling VMBO-Beroepsonderwijs (ministerie van OCW, 2003) • WEB: Wet educatie en beroepsonderwijs (Staatsblad 501, 31 oktober 1995) • WHW: Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, stb. 1992, 593)
Certificeerbare eenheden	<ul style="list-style-type: none"> • Hulp bij persoonlijke zorg/ADL • Hulp bij huishouden, wonen en recreëren • Hulp bij (sociale) activiteiten
Wettelijke beroepsvereisten	Nee
Branche vereisten	Nee
Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen	<p>Als de wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen in werking treedt zullen de voor het mbo vastgestelde referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van toepassing zijn. Op dat moment vervallen de generieke eisen aan Nederlandse taal zoals geformuleerd volgens het raamwerk Nederlands en opgenomen in het brondocument Leren, Loopbaan en Burgerschap.</p> <p>De toewijzing van referentieniveaus aan mbo-opleidingen is als volgt: het referentieniveau 2F is van toepassing voor kwalificaties op niveaus 1, 2 en 3, het referentieniveau 3F is van toepassing voor kwalificaties van niveau 4.</p>
Bron- en referentiedocumenten	<p>In dit kwalificatiedossier is gebruik gemaakt van het referentiedocument (Moderne) Vreemde talen en Nederlands.</p> <p>Tevens is in dit kwalificatiedossier gebruik gemaakt van het raamwerk Rekenen/Wiskunde mbo. Dit raamwerk is te vinden op www.fi.uu.nl/mbo/raamwerkrekenenwiskunde/welcome.xml.</p> <p>Onlosmakelijk met dit kwalificatiedossier verbonden is het Brondocument Leren, Loopbaan en Burgerschap. De kwalificatie-eisen die in dit brondocument worden beschreven vormen samen met de diplomavereisten in dit kwalificatiedossier de wettelijke basis voor het onderwijs. Het brondocument is te vinden op www.coördinatiepunt.nl</p> <p>De volgende BCP's vormen de basis voor dit dossier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beroepscompetentieprofiel Helpende (01-08-2007)

2.3 Typering beroepengroep

De sector

De helpende zorg en welzijn is zowel werkzaam in de sector verpleging en verzorging als in de sector sociaalagogisch werk, in de branches verpleeg- en verzorgingshuiszorg en thuiszorg, ziekenhuiszorg, gehandicaptenzorg, geestelijke gezondheidszorg, welzijn en maatschappelijke dienstverlening, basisonderwijs, jeugdzorg en de kinderopvang.

De helpende zorg en welzijn is gekwalificeerd voor het werken in beide sectoren, maar zij kan in de opleiding de nadruk meer gelegd hebben op de verzorgende dan wel de sociaal-agogische elementen van de kwalificatie, afhankelijk van haar voorkeur.

Context

De helpende zorg en welzijn werkt binnen de gezondheidszorg en in het sociaal-agogisch werk in diverse settings op het snijvlak van wonen, zorg en welzijn. Zij richt zich op de zorg en ondersteuning van de individuele cliënt/zorgvrager of van de groep cliënten/zorgvragers in de context.

Zij voert eenvoudige, routinematige werkzaamheden uit op het terrein van huishouden, persoonlijke verzorging/ADL en het organiseren van activiteiten. Ze voert haar werkzaamheden zelfstandig uit, in laagcomplex, stabiele en veelal langdurige situaties. In meer complexe situaties, bijvoorbeeld intramurale settings of in een kleinschalige verblijfsvoorziening, werkt zij in teamverband en assisteert zij andere beroepsbeoefenaren bij de zorgverlening en/of de sociaal-agogische werkzaamheden. In elke werksetting werkt ze volgens protocollen.

In alle werksettings heeft ze te maken met de leidinggevende en werkt ze samen met collega's, ook van andere disciplines, zoals verzorgenden, verpleegkundigen, artsen of verloskundigen en sociaal agogisch werkers.

Aard van het werk

De werkzaamheden van de helpende zorg en welzijn richten zich op het realiseren van een zo optimaal mogelijke functionele autonomie en kwaliteit van leven van de individuele cliënt/zorgvrager of van de groep cliënten/zorgvragers, zoals deze dat ervaren of wensen.

De werkzaamheden die zij verricht, voert zij uit in overleg met de cliënt/zorgvrager en mantelzorger/naasten/wettelijke vertegenwoordigers, waarbij de relatie met de cliënten/zorgvrager(s) cruciaal is voor haar werkzaamheden.

Ze voert de volgende werkzaamheden uit:

- maakt een werkplanning op basis van een zorg-, leef-, activiteiten- of begeleidingsplan
- ondersteunt bij wonen en huishouden
- ondersteunt bij persoonlijke basiszorg/ADL
- ondersteunt bij activiteiten gericht op recreatie, educatie en werk en bij sociale activiteiten
- evalueert de werkzaamheden

Naast de primaire uitvoerende werkzaamheden, voert de helpende zorg en welzijn werkzaamheden uit als werkneemster binnen de zorg- of welzijnsinstelling.

Om samenwerking en afstemming mogelijk te maken, rapporteert zij regelmatig aan de leidinggevende en collega's over de voortgang van de werkzaamheden, en meldt zij tijdig de veranderingen in de zorg-/welzijnssituatie aan de leidinggevende. Het werken binnen een team vraagt van een helpende zorg en welzijn dat zij goed communiceert met collega's en werkafspraken met hen maakt.

De helpende zorg en welzijn neemt deel aan werkoverleg en teambesprekingen en zij onderhoudt en ontwikkelt, in overleg met de leidinggevende, haar eigen deskundigheid.

Typerende beroepshouding

Bij de uitvoering van de werkzaamheden toont de helpende zorg en welzijn een klantgerichte attitude en professionele beroepshouding die gebaseerd is op de beroepscode, de eigen normen en waarden en de visie en richtlijnen van de instelling of organisatie waar zij werkzaam is.

De helpende zorg en welzijn handelt volgens de ethische maatstaven van de beroepsgroep (beroepscode) en respecteert verschillen tussen cliënt/zorgvrager in normen en waarden, seksuele voorkeur, culturele achtergrond en levensbeschouwing. Zij respecteert de vertrouwelijkheid, gaat discreet om met gevoelige zaken en handelt daarbij volgens de eigen normen en waarden, die van de instelling, van de beroepsgroep en die algemeen maatschappelijk gelden.

De helpende zorg en welzijn heeft een stimulerende houding, waarmee ze de cliënt/zorgvrager motiveert zelf werkzaamheden uit te voeren en deel te nemen aan activiteiten. Hierbij werkt ze vanuit de gedachte dat de cliënt/zorgvrager zelf de regie behoudt over het eigen leven.

De helpende zorg en welzijn heeft een inlevende houding, toont respect voor de cliënt/zorgvrager en is sociaal en communicatief vaardig.

Zij werkt systematisch, resultaatgericht, hygiënisch en ergonomisch verantwoord, kostenbewust en efficiënt.

De helpende zorg en welzijn werkt goed samen met de mantelzorger/naasten/wettelijke vertegenwoordigers/collega's en vrijwilligers. Bij de uitvoering van haar werkzaamheden is zij in staat om haar eigen grenzen en die van anderen te bewaken.

Tijdens het uitvoeren van haar werkzaamheden past zij beroepsrelevante kennis en vaardigheden toe.

Keuzes en dilemma's van de helpende zorg en welzijn

De helpende zorg en welzijn werkt in het spanningsveld tussen empathische betrokkenheid en functionele afstand ten opzichte van de cliënt/zorgvrager. Dat betekent dat ze in haar handelen een evenwicht moet zoeken tussen de mate waarin ze ingaat op wensen en problemen van de cliënt/zorgvrager en/of mantelzorger/naasten/wettelijke vertegenwoordigers en de mogelijkheden van de ondersteuning die ze te bieden heeft. Ze zal haar houding adequaat moeten afstemmen op de specifieke situatie. Ook zal ze steeds in overleg met de cliënt/zorgvrager moeten afwegen wanneer ze activiteiten moet overnemen en wanneer juist niet.

De helpende zorg en welzijn gaat adequaat om met mogelijke belangentegenstellingen tussen de individuele cliënt/zorgvrager en de woon-leefgroep. Van de helpende zorg en welzijn wordt gevraagd om op een creatieve manier aan de verschillende belangen tegemoet te komen.

De helpende zorg en welzijn moet steeds afwegen of zij een verandering in de gezondheidstoestand of leefsituatie van de cliënt/zorgvrager en de mantelzorger/naasten/wettelijke vertegenwoordigers direct meldt aan de leidinggevende of dat zij inschat dat de verandering niet onmiddellijk tot problemen zal leiden en ze deze dus even kan aanzien.

De helpende zorg en welzijn is zich bewust van haar eigen waarden en normen. Bij verschillen tussen haar eigen normen en waarden en die van de cliënt/zorgvrager of van mantelzorgers/wettelijke vertegenwoordigers of collega's, zoekt zij naar oplossingen waar eenieder zich zo goed mogelijk in kan vinden. Hierbij geeft zij heldere en overtuigende argumenten voor haar manier van werken, maar staat ook open voor de argumenten van collega's of cliënten/zorgvragers. Zij rapporteert hierbij aan de leidinggevende.

De helpende zorg en welzijn verricht haar werkzaamheden volgens de voorschriften van de instelling/organisatie met betrekking tot veiligheid, hygiëne, kwaliteit, en ergonomie, ondanks mogelijk andere wensen van de cliënt(en)/zorgvrager(s). Als er een conflict ontstaat, dient de helpende zorg en welzijn dit te melden bij de leidinggevende.

De helpende zorg en welzijn staat voor de opgave om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de zorg en ondersteuning gegarandeerd wordt, ondanks de eisen van doelmatigheid (bijvoorbeeld een beperkte tijdsduur voor de werkzaamheden) die worden gesteld vanuit de instelling/organisatie m.b.t. het leveren van de ondersteuning.

**Daar waar in de tekst 'zij' staat wordt ook 'hij' bedoeld.

2.4 Loopbaanperspectief

Na afronding van de opleiding helpende zorg en welzijn kan de helpende zorg en welzijn gaan werken in alle in de Beroepscontext genoemde werkvelden. Ook is doorstroming mogelijk naar andere functies in de thuiszorg, in centra voor kleinschalig wonen en intramurale instellingen in de ouderenzorg of gehandicaptenzorg, de kinderopvang of buitenschoolse opvang e.d.

Daarnaast heeft zij de helpende zorg en welzijn de mogelijkheid om door te stromen naar een zorg- of sociaal agogische opleiding op niveau 3 (bijvoorbeeld verzorgende-IG, medewerker maatschappelijke zorg en Pedagogisch medewerker, niveau 3). Ook kan de helpende zorg en welzijn doorstromen naar andere richtingen op hetzelfde niveau, bijvoorbeeld richting Sport en bewegen of Horeca.

2.5 Trends en innovaties

Hieronder worden enkele, voor de in dit kwalificatiedossier beschreven beroepen relevante ontwikkelingen beschreven. Het gaat hierbij om ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de beroepspraktijkvorming, ontwikkelingen in wetgeving en overheidsregulering en ontwikkelingen in de beroepsuitoefening zelf (b.v. technologische veranderingen of marktontwikkelingen in de sector). Deze ontwikkelingen worden beschreven om instellingen daarmee de mogelijkheid te bieden in de opleiding al rekening te houden met toekomstige veranderingen in de beroepsuitoefening.

Arbeidsmarkt en beroepspraktijkvorming	<p>Er zijn in 2009 in Nederland ongeveer 35.000 Helpenden Zorg werkzaam, dit is inclusief Helpende Welzijn. Van dit aantal werkt ruim 30% in de thuiszorg en 30 % in de verpleeg- en verzorgingshuizen. Ongeveer 24 % van de Helpenden komt in de gehandicaptenzorg terecht. De overige gekwalificeerde medewerkers werken verspreid over alle branches (3% in de ziekenhuizen en 1% in de geestelijke gezondheidszorg, kinderopvang ruim 6% en welzijn en maatschappelijke dienstverlening 4%).</p> <p>In 2010 zijn er landelijk 4.800 vacatures voor Helpenden Zorg en Welzijn.</p> <p>In 2008/2009 waren er in ruim 15.000 studenten Helpende Zorg en Welzijn in opleiding. Hiervan volgden ongeveer 11.000 studenten een BOL-traject.</p> <p>Een groot deel van de stageplaatsen voor studenten Helpende Zorg en Welzijn vinden we in de kinderopvang. Helpenden Zorg en Welzijn vinden daar echter niet vaak een baan: slechts 4% van de populatie gediplomeerden Zorg en Welzijn is daar werkzaam.</p> <p>Als we, op landelijk niveau, naar het aantal studenten kijken en naar de geregistreerde beroepspraktijkvormingsplaatsen van Calibris waar Helpenden Zorg en Welzijn terecht kunnen, zijn dit er ruim voldoende.</p> <p>In 2010 worden er meer dan 19.000 beroepspraktijk-vormingsplaatsen aangeboden, terwijl er 16.000 nodig zijn. Daarbij is er verschil in de BOL en de BBL-leerweg. Voor BBL'ers zijn er bijna 800 plaatsen te weinig, terwijl er voor BOL'ers ruim voldoende plaatsen zijn (3.800 plaatsen over).</p>
Wetgeving en regelgeving	<p>De helpende zorg en welzijn heeft te maken met de volgende wet- en regelgeving:</p> <p>Verplichte Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling</p> <p>Het kabinet werkt aan de invoering van een verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling voor de sectoren (gezondheids)zorg, welzijn en sport, onderwijs, politie en justitie. De meldcode behelst een stappenplan dat duidelijkheid geeft over hoe te handelen bij vermoedens van geweld. Het betreft alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties, naast huiselijk geweld en kindermishandeling ook seksueel geweld, ouderenmishandeling, eergeerelateerd geweld en vrouwelijk genitale verminking. Het gaat om een wettelijk verplichting tot het hebben van een meldcode en een plicht tot zorgvuldig handelen, niet om een meldplicht.</p> <p>Najaar 2009 wordt het basismodel meldcode geplaatst op www.meldcode.nl. De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is ontwikkeld in opdracht van het Ministerie voor Jeugd en Gezin. Minister Rouvoet (Jeugd en gezin) heeft in juni 2009 samen met minister Hirsch Ballin (Justitie) en staatssecretaris Bussemaker (VWS) de Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling aangekondigd. Volgens planning wordt de wet 1 januari 2011 van kracht.</p>

	<p>De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)</p> <p>De Wet Maatschappelijke Ondersteuning is per 1 januari 2007 in werking getreden.</p> <p>Invoering van deze wet heeft gevolgen voor (het beroep van) Helpende Zorg en Welzijn.</p> <p>Wanneer een thuiszorgorganisatie de aanbesteding bij de gemeente niet heeft gewonnen, ondervindt zij het probleem dat een deel van de werkzaamheden van de Helpende Zorg en Welzijn (nl. de ondersteuning bij de huishoudelijke werkzaamheden) is vervallen.</p> <p>Daardoor kan de functie van de Helpende ZW veranderen. Zo wordt in sommige gevallen de Helpende ZW breder ingezet bij de verzorging van de cliënt.</p> <p>Dit heeft gevolgen voor de vereiste competenties van de Helpende ZW; van haar wordt bijvoorbeeld vaker verwacht dat zij in staat is medicijnen rond te delen, bepaalde wonden te verzorgen etc. Taken die niet in het kwalificatiedossier zijn opgenomen.</p> <p>Invoering Zorgzwaartepakketten</p> <p>Per 1 januari 2009 is in de verpleging en verzorging een begin gemaakt met de invoering van een nieuw financieringsstelsel, door middel van zogenaamde zorgzwaartepakketten. Dit stelsel zal zeer binnenkort ook worden ingevoerd in de gehandicaptenzorg en de GGZ.</p> <p>Doel ervan is enerzijds de kosten van de gezondheidszorg binnen de perken te houden en anderzijds de geboden zorg beter af te stemmen op de zorgbehoefte en wensen van cliënten.</p> <p>Afhankelijk van de geïndiceerde pakketten worden van zorgmedewerkers soms nieuwe competenties gevraagd, of wordt meer de nadruk gelegd op specifieke competenties: opstellen van een zorg-leef-begeleidingsplan dat goed aansluit op de indicatie, overleggen met cliënten over wensen m.b.t. zorgverlening, klantgericht werken etc. Deze zijn opgenomen in het kwalificatiedossier.</p> <p>Invoering wet Zorg en dwang</p> <p>In juni 2008 heeft het Ministerie van VWS een wetsvoorstel aangenomen waarin gedwongen zorg voor cliënten met dementie of een verstandelijke beperking geregeld wordt. Dit met het oog op de veiligheid van de cliënt.</p> <p>Zodra de wet rechtsgeldig is, zal gekeken worden of, gericht op uitvoering van de wet in de zorg, specifieke competenties van zorgmedewerkers moeten worden toegevoegd.</p>
Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening	<p>De volgende ontwikkelingen hebben invloed op de beroepsuitoefening van de helpende zorg en welzijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - toename multi-problematiek door vergrijzing - toename (culturele) diversiteit - toename individualisering en zorg voor het gehele cliëntensysteem - vraag naar zorg op maat: vraaggerichte zorg en dienstverlening (zorg gericht op kwaliteit van leven zoals de cliënt/zorgvrager die ervaart)

- toename mondigheid van de cliënt en jurisdisering bij klachten
- vermaatschappelijking van zorg en ambulant werken: kleinschalig en zelfstandig wonen

- toename gebruik informatie- en communicatietechnologie (ICT) en technische hulpmiddelen

De complexiteit van de zorgvraag neemt toe. Deze wordt veroorzaakt door een toename van het aantal ouderen in de zorg, het aantal 'oude' ouderen en comorbiditeit (samengaan van verschillende somatische en psychische problemen) en de verscheidenheid van (culturele) achtergronden en leefstijlen.

De verschuiving naar vraaggerichte zorg, de vermaatschappelijking van de zorg, ontschotting en ketenzorg vragen van de helpende zorg en welzijn dat ze zowel verzorgende als wat meer begeleidende vaardigheden bezit, een flexibele houding inneemt ten aanzien van de zorgbehoefte van de cliënt(en) en kan samenwerken met andere disciplines.

De toegenomen mondigheid van cliënten/zorgvragers manifesteert zich bijvoorbeeld in het persoonsgebonden budget (PGB). De helpende zorg en welzijn werkt hierbij in dienst van de cliënt/zorgvrager, binnen het kader van een zorg- of hulpindicatie, en hanteert haar rechten en plichten als werknemer van de cliënt/zorgvrager. Werken in het kader van een PGB vereist dat de helpende zorg en welzijn, naast het bieden van zorg en ondersteuning aan de cliënt, ook haar eigen administratie moet bijhouden.

In de geestelijke gezondheidszorg, de gehandicaptenzorg en de ouderenzorg is er sprake van een ontwikkeling naar 'kleinschalig wonen' in een woongroep. Hierin staan het welbevinden en levensritme van de cliënt(en) centraal. Er wordt naar een huiselijke sfeer gestreefd die gevoel van "thuis zijn" moet opleveren. De medewerker werkt vaak alleen of in een klein team en moet dus zelfstandig/solistisch kunnen werken en kunnen omgaan met dagelijkse situaties en dilemma's van de woongroep.

Ontwikkelingen in de (ICT)technologie zullen er in de toekomst steeds vaker toe leiden dat de helpende zorg en welzijn bekwaam moet zijn in het hanteren van technische (ICT)hulpmiddelen.

3. Overzicht van het kwalificatiedossier

Een kwalificatiedossier kan een of meerdere uitstromen bevatten. Met behulp van onderstaande matrix wordt, door te markeren welke kerntaken en werkprocessen de verschillende uitstromen gemeen hebben, duidelijk gemaakt waar de verwantschap tussen de verschillende uitstromen zich bevindt en waar uitstromen van elkaar verschillen.

Indien een dossier slechts 1 uitstroom bevat, wordt in deze matrix alleen het overzicht gegeven van de kerntaken en werkprocessen die bij deze uitstroom horen.

Legenda:

U1: Helpende Zorg & Welzijn

		Uits troo m
Kerntaak	Werkproces	U1
Kerntaak 1: Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning		
	1.1 Maakt een werkplanning op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan	x
	1.2 Ondersteunt bij huishouden en de woon- of verblijfsomgeving of opvangsituatie	x
	1.3 Ondersteunt bij persoonlijke zorg/ADL	x
	1.4 Handelt in onvoorziene situaties	x
	1.5 Ondersteunt bij (sociale) activiteiten en recreëren	x
Kerntaak 2: Ondersteunen bij het zelfstandig functioneren		
	2.1 Ondersteunt een cliënt/zorgvrager op emotioneel gebied	x
	2.2 Ondersteunt een cliënt/zorgvrager bij de zelfredzaamheid	x
Kerntaak 3: Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		
	3.1 Werkt aan de eigen deskundigheidsbevordering en professionalisering	x
	3.2 Stemt de werkzaamheden af	x
	3.3 Evalueert de werkzaamheden	x

4. Beschrijving van de uitstromen

In dit hoofdstuk worden de verschillende uitstromen van dit kwalificatiedossier nader omschreven.

De uitstromen welk deel uit maken van dit dossier zijn:

- *Helpende Zorg & Welzijn*

4.1 Helpende Zorg & Welzijn

Algemene informatie

Context van de uitstroom	De helpende zorg en welzijn biedt hulp aan de cliënt/zorgvrager en werkt vaak in de persoonlijke sfeer van de cliënt/zorgvrager. Zij verricht werkzaamheden ten behoeve van de cliënt/zorgvrager die soms kortdurend of middellang, maar meestal langdurig, zorg, ondersteuning of begeleiding ontvangt in een over het algemeen stabiele zorg- en leefsituatie. De helpende zorg en welzijn is werkzaam in verpleeg- en verzorgingshuizen en in de thuiszorg, maar ook in kleinschalige woonvormen of instellingen voor gehandicapten en psychiatrische patiënten, in een ziekenhuis, (dag)activiteitencentrum, buurthuis, peuterspeelzaal, jeugdzorg, kinderdagverblijf of buitenschoolse opvang. De helpende zorg en welzijn werkt zowel in teamverband als solistisch. De zorg en ondersteuning zijn niet alleen individueel gericht, maar ook gericht op een groep cliënten/zorgvragers.
Typerende beroepshouding	<p>De helpende zorg en welzijn is sociaal en communicatief vaardig en toont respect voor de cliënt/zorgvrager en mantelzorger/naasten/wettelijke vertegenwoordigers.</p> <p>De helpende zorg en welzijn heeft een stimulerende houding, waarmee ze de cliënt/zorgvrager motiveert zelf werkzaamheden uit te voeren en deel te nemen aan activiteiten. Hierbij werkt ze vanuit de gedachte dat de cliënt/zorgvrager zelf de regie behoudt over het eigen leven.</p> <p>Zij houdt bij haar werkzaamheden rekening met de wensen en gewoonten, normen en waarden, de (culturele) achtergrond en levensbeschouwing van cliënten/zorgvragers en de andere betrokkenen in de leefsituatie en van collega's.</p> <p>De helpende zorg en welzijn treedt daadkrachtig en ondernemend op en toont initiatief, is alert en integer. De helpende zorg en welzijn handelt volgens de ethische maatstaven van de beroepsgroep (beroepscode) en respecteert verschillen tussen cliënt/zorgvrager in normen en waarden, seksuele voorkeur, culturele achtergrond en levensbeschouwing, zodat deze respectvol wordt behandeld tijdens de persoonlijke zorg/ADL.</p> <p>Zij bewaakt de privacy van de cliënt/zorgvrager en anderen, kan op juiste wijze omgaan met vertrouwelijke informatie en bewaakt geheimhouding waar nodig. De helpende zorg en welzijn hanteert bij haar werkzaamheden de normen en waarden die in de beroepscode van de beroepsgroep zijn opgenomen. Haar eigen normen en waarden hanteert zij op een professionele manier en zij is zich bewust van het effect van haar eigen handelen en gedrag. De helpende zorg en welzijn werkt cliëntgericht wat zich uit in een creatieve, proactieve en meedenkende houding. Ze houdt haar gevoelens onder controle, geeft haar grenzen aan en blijft effectief presteren in een onvoorziene situatie, zodat zij passende actie kan ondernemen.</p>
Niveau van de beroepsuitoefening	Niveau 2
Rol en verantwoordelijkheden	De helpende zorg en welzijn heeft een zelfstandig uitvoerende en assisterende rol. Ze maakt een eigen werkplanning en voert haar werkzaamheden op basis hiervan uit; het evalueren en eventueel bijstellen van de werkplanning doet zij in overleg met de leidinggevende. Ze verantwoordt haar handelen aan degene die haar de cliënt/zorgvrager heeft toegewezen en/of aan de leidinggevende. Zij overlegt met hen wanneer er veranderingen optreden in de wensen/behoefte van de cliënt/zorgvrager of als er bijzonderheden in de zorg-leefsituatie zijn die haar verantwoordelijkheid en/of deskundigheid te boven gaan.
Complexiteit	De helpende zorg en welzijn biedt ondersteuning volgens de werkplanning en protocollen. Hiervoor heeft de helpende zorg en welzijn algemene basiskennis en -vaardigheden voor uitoefening van haar beroep nodig. Zij voert zorg en/of ondersteuning uit in laag complexe situaties, waarbij de gezondheidstoestand en de welzijns- of leefsituatie van de cliënt/zorgvrager weinig wisselen. Zij kan echter wel te

	<p>maken hebben met veranderingen in de ondersteuningsbehoefte en wensen van de cliënt/zorgvrager en/of de mantelzorger/naasten/wettelijke vertegenwoordigers. In die gevallen neemt zij contact op met haar leidinggevende om daarna vervolgstappen te ondernemen.</p>
Wettelijke beroepsvereisten	Nee
Branche vereisten	Nee
Nederlands en (moderne) vreemde talen, rekenen en wiskunde	<p>Als de wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen in werking treedt, zijn de voor het mbo vastgestelde referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van toepassing.</p> <p>Voor deze kwalificatie zijn het referentieniveau Nederlands en het referentieniveau rekenen vastgesteld op 2F.</p> <p>De voor het beroep benodigde taal- en rekenvaardigheden zijn weergegeven in deel C van dit dossier. In deel D zijn de beheersingsniveaus in tabelvorm opgenomen en zijn de beroepsgerichte niveau-eisen verantwoord.</p>

5. Beschrijving van de kerntaken

In dit hoofdstuk zijn de verschillende kerntaken in dit kwalificatiedossier beschreven.

5.1 Kerntaak 1: Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning	Werkprocessen bij kerntaak 1										
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>De helpende zorg en welzijn leest het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan en maakt op basis van de hierin beschreven afspraken een werkplanning (schriftelijk of mondeling) voor haar werkzaamheden. Zij overlegt met de cliënt(en)/zorgvrager(s), mantelzorger, naasten en wettelijke vertegenwoordiger(s) over de werkplanning en vraagt naar wensen en behoeften, gewoonten. Ze stelt prioriteiten, plant de volgorde van de werkzaamheden, deelt de tijd in en bedenkt welke middelen en materialen zij nodig heeft.</p> <p>De helpende zorg en welzijn ondersteunt bij huishouden, wonen, verblijf of opvang, op basis van de werkplanning. Zij ruimt de woning/de verblijfsomgeving op en houdt deze schoon, verzorgt textiel, maakt bedden op en helpt bij de bereiding van de maaltijden; zij zorgt voor sfeervolle en gezellige (woon)kamer(s) en (groeps)ruimten. Ook helpt ze de cliënt(en)/ zorgvrager(s) bij boodschappen. Zij geeft tips op al deze gebieden. Al deze werkzaamheden van de helpende zorg en welzijn stemt ze af op de ondersteuningsbehoefte van de cliënt(en)/ zorgvrager(s).</p> <p>De helpende zorg en welzijn ondersteunt de cliënt/zorgvrager bij persoonlijke zorg/ADL: wassen, aan- en uitkleden, uiterlijke verzorging, toiletgang, bewegen en verplaatsen, eten en drinken, en algemeen welbevinden. Ze geeft de cliënt/zorgvrager tips op het gebied van persoonlijke verzorging. Ze signaleert veranderingen in de gezondheid, het welbevinden en/of de ondersteuningsbehoefte van de cliënt/zorgvrager en van de mantelzorger/naasten/wettelijke vertegenwoordigers (bijvoorbeeld fysieke of psychische overbelasting). De helpende zorg en welzijn informeert de cliënt/zorgvrager en mantelzorger/naasten/ wettelijke vertegenwoordigers over persoonlijke zorg/ADL.</p> <p>De helpende zorg en welzijn overziet in onvoorziene situaties zo mogelijk snel de situatie en toont aandacht voor de betrokkenen, bijvoorbeeld bij ongevallen, conflicten of grensoverschrijdend gedrag van de cliënt/zorgvrager of mantelzorger/wettelijke vertegenwoordigers. Ze neemt zo snel mogelijk contact op met de leidinggevende of een bevoegde collega om de gebeurtenis te rapporteren. Zij gaat effectief met de stress om die door de situatie wordt veroorzaakt en past voorgeschreven regels en protocollen toe.</p> <p>De helpende zorg en welzijn ondersteunt de cliënt(en)/zorgvrager(s) bij (sociale) activiteiten: (re)creatieve, sportieve, educatieve activiteiten of activiteiten gericht op werk of dagbesteding. De helpende zorg en welzijn informeert hem/hen en de mantelzorgers/ naasten/wettelijke vertegenwoordigers over de verschillende activiteiten. Ze helpt, uit een gegeven aanbod, samen met een cliënt(en)/zorgvrager(s) activiteiten te kiezen die aansluiten bij wensen en mogelijkheden. Ze assisteert de cliënt(en)/ zorgvrager(s) bij het vervoer naar de activiteit en bij de uitvoering van de (groeps)activiteit. Ze creëert een prettige sfeer en</p>	<table border="1"> <tr> <td>1.1</td><td>Maakt een werkplanning op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan</td></tr> <tr> <td>1.2</td><td>Ondersteunt bij huishouden en de woon- of verblijfsomgeving of opvangsituatie</td></tr> <tr> <td>1.3</td><td>Ondersteunt bij persoonlijke zorg/ADL</td></tr> <tr> <td>1.4</td><td>Handelt in onvoorziene situaties</td></tr> <tr> <td>1.5</td><td>Ondersteunt bij (sociale) activiteiten en recreëren</td></tr> </table>	1.1	Maakt een werkplanning op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan	1.2	Ondersteunt bij huishouden en de woon- of verblijfsomgeving of opvangsituatie	1.3	Ondersteunt bij persoonlijke zorg/ADL	1.4	Handelt in onvoorziene situaties	1.5	Ondersteunt bij (sociale) activiteiten en recreëren
1.1	Maakt een werkplanning op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan										
1.2	Ondersteunt bij huishouden en de woon- of verblijfsomgeving of opvangsituatie										
1.3	Ondersteunt bij persoonlijke zorg/ADL										
1.4	Handelt in onvoorziene situaties										
1.5	Ondersteunt bij (sociale) activiteiten en recreëren										

draagt zorg voor de veiligheid van de cliënt(en)/zorgvrager(s) door onveilige situaties te vermijden en, indien deze toch voorkomen, snel en doelmatig te handelen.

Toelichting:

In de kinderopvang kan de helpende zorg en welzijn bij het uitvoeren van de werkzaamheden ook te maken hebben met een kind, een groep kinderen en ouders, naasten of wettelijke vertegenwoordigers. De helpende zorg en welzijn werkt zo nodig met een cliënt/zorgvrager in het kader van vrijheidsbeperkende maatregelen (wet BOPZ) en -middelen en gaat voorzichtig om met de eigendommen van de cliënt/zorgvrager. De ondersteuning van de cliënt(en)/zorgvrager(s) bij (sociale) activiteiten voert de helpende zorg en welzijn uit onder begeleiding van een collega (bijvoorbeeld verzorgende of sociaal-agogisch werkende). Tijdens het uitvoeren van haar werkzaamheden past de helpende zorg en welzijn beroepsrelevante kennis en vaardigheden toe. De helpende zorg en welzijn gebruikt bij haar werkzaamheden hulpmiddelen, materialen en/of apparatuur.

5.2 Kerntaak 2: Ondersteunen bij het zelfstandig functioneren

Kerntaak 2 Ondersteunen bij het zelfstandig functioneren	Werkprocessen bij kerntaak 2	
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>Naast de uitvoering van andere werkzaamheden, zoals het ondersteunen bij de persoonlijke basiszorg/ADL en bij huishouden en wonen, verblijf of opvang, biedt de helpende zorg en welzijn aan de cliënt/zorgvrager (en zo nodig ook aan de mantelzorger/ naasten of wettelijke vertegenwoordigers) ondersteuning bij emotionele problemen. Dit doet ze bijvoorbeeld door te luisteren, te troosten, door vragen te stellen, oprechte interesse te tonen en zich in te leven in zorgen, gevoelens en problemen van de cliënt/zorgvrager.</p> <p>Naast de uitvoering van werkzaamheden bij huishouden en wonen, biedt de helpende zorg en welzijn aan de cliënt/zorgvrager ondersteuning bij de zelfredzaamheid. Zij overlegt met de cliënt/zorgvrager wat deze nog zelf kan en wil doen op het gebied van het huishouden, persoonlijke zorg/ADL en (sociale) activiteiten. Zij stimuleert de cliënt/zorgvrager om zo veel mogelijk, maar binnen grenzen, de werkzaamheden zelf uit te voeren en zo de regie te houden over zijn eigen leven. Zij nodigt de cliënt/zorgvrager uit tot het ondernemen van actie, geeft advies over de wijze waarop dat kan en observeert zijn pogingen. Waar nodig, neemt zij werkzaamheden over.</p>	2.1	Ondersteunt een cliënt/zorgvrager op emotioneel gebied
	2.2	Ondersteunt een cliënt/zorgvrager bij de zelfredzaamheid

5.3 Kerntaak 3: Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		Werkprocessen bij kerntaak 3	
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>De helpende zorg en welzijn werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep. Zij leest vakbladen, volgt bijscholingen en voert haar werkzaamheden uit volgens de daar geleerde kennis en vaardigheden. Ze vraagt om feedback over haar eigen functioneren en geeft feedback aan anderen. Ze stelt samen met haar leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en voert dit uit. Ze neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over het beroep</p> <p>De helpende zorg en welzijn rapporteert schriftelijk aan haar leidinggevende en stemt de werkzaamheden met collega's onderling en met de leidinggevende af, onder andere door als werknemer in de instelling/organisatie deel te nemen aan werk- en teamoverleg. Daarbij draagt ze eventueel haar werkzaamheden over, maakt werkafspraken over de voortgang van de zorg en ondersteuning en levert een bijdrage aan activeringsdoelen van andere disciplines. Ook werkt de helpende zorg en welzijn collegiaal samen met de vrijwilligers.</p> <p>De helpende zorg en welzijn evalueert, periodiek en aan het eind van het uitvoeringstraject, de werkzaamheden met de cliënt/zorgvrager, de mantelzorger/naasten/wettelijke vertegenwoordigers en de leidinggevende. Zij checkt regelmatig of de cliënt/zorgvrager nog tevreden is over de geboden zorg, neemt eventuele klachten serieus en stelt zo nodig, in overleg, de werkplanning bij. Ze rapporteert aan de leidinggevende over de geboden persoonlijke zorg en ondersteuning.</p> <p>Toelichting:</p> <p>De helpende zorg en welzijn hanteert de evaluatie als een leermoment. Resultaten van de evaluatie gebruikt zij om de kwaliteit van de zorg/ondersteuning te verbeteren. Doorgaans maakt de helpende zorg en welzijn, als werknemer van een zorgorganisatie of welzijnsinstelling deel uit van een team. Dit team bestaat niet alleen uit helpenden, maar veelal ook uit zorghulpverleners, verzorgenden, verpleegkundigen, medewerkers maatschappelijke zorg, medewerkers kinderopvang etc. De helpende zorg en welzijn werkt samen met collega's en andere disciplines om continuïteit van de zorg en ondersteuning te bewerkstelligen en de cliënt(en)/zorgvrager(s) de ondersteuning als een samenhangend geheel aan te bieden. Als de helpende zorg en welzijn solistisch werkt, bijvoorbeeld in de thuiszorg, kan zij haar arbeidsvoorwaarden organiseren volgens de ARBO-normen en kan zij omgaan met de werknemers-werkgeversrelatie in het kader van het PGB.</p>		3.1	Werkt aan de eigen deskundigheidsbevordering en professionalisering
		3.2	Stemt de werkzaamheden af
		3.3	Evalueert de werkzaamheden

6. Totaal overzicht proces-competentie-matrices

In de proces-competentie-matrix wordt aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen van een kerntaak. Dit wordt per uitstroom aangegeven middels donker oranje blokjes. Indien de blokjes in de matrix licht grijs zijn gekleurd, zijn deze niet van toepassing op de desbetreffende uitstroom.

6.1 Proces-competentie-matrix Kerntaak 1: Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
1.1	Maakt een werkplanning op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan																									
1.2	Ondersteunt bij huishouden en de woon- of verblijfsomgeving of opvangsituatie																									
1.3	Ondersteunt bij persoonlijke zorg/ADL																									
1.4	Handelt in onvoorziene situaties																									

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning		Competenties																											
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y			
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen			
Werkprocessen																													
1.5	Ondersteunt bij (sociale) activiteiten en recreëren												■								■								

6.2 Proces-competentie-matrix Kerntaak 2: Ondersteunen bij het zelfstandig functioneren

Kerntaak 2 Ondersteunen bij het zelfstandig functioneren		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
2.1	Ondersteunt een cliënt/zorgvrager op emotioneel gebied				■																					
2.2	Ondersteunt een cliënt/zorgvrager bij de zelfredzaamheid																	■								

6.3 Proces-competentie-matrix Kerntaak 3: Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initïëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwach- tingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
3.1	Werkt aan de eigen deskundigheidsbevordering en professionalisering										■															
3.2	Stemt de werkzaamheden af				■					■										■						
3.3	Evalueert de werkzaamheden										■								■							

Deel C: Uitwerking van de kwalificaties

1. Inleiding

Deel C is vastgesteld door het bestuur van het kenniscentrum, op advies van de paritaire commissie beroepsonderwijs en bedrijfsleven. Het (beroeps)onderwijs en bedrijfsleven hebben in gezamenlijkheid besloten dat de nadere uitwerking van deel C het onderwijs een goede basis biedt om een beroepsopleiding op te bouwen.

In dit deel van het kwalificatiedossier wordt de informatie uit deel B gespecificeerd, voor elke uitstroom. In de proces-competentie-matrices wordt specifiek per uitstroom aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de onderscheiden werkprocessen. In de detaillering van de matrices wordt verantwoord waarom en hoe deze competenties van toepassing zijn.

2. Uitstromen

Detaillering proces-competentie-matrices

In de detaillering van de matrices wordt duidelijk dat een bepaalde competentie van toepassing is, en wordt beschreven hoe die competenties worden aangewend ten behoeve van het resultaat van het werkproces. Per competentie kunnen meerdere componenten van toepassing zijn. Waar van toepassing, zijn kennis en vaardigheden vermeld welke nodig zijn voor competent gedrag, eventueel aangevuld met referenties (naar concrete geldende normen).

2.1 Helpende Zorg & Welzijn

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning

Proces-competentie-matrix Helpende Zorg & Welzijn

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
1.1	Maakt een werkplanning op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan										X							X	X		X					
1.2	Ondersteunt bij huishouden en de woon- of verblijfsomgeving of opvangsituatie												X						X		X					
1.3	Ondersteunt bij persoonlijke zorg/ADL				X							X							X							
1.4	Handelt in onvoorziene situaties										X	X														
1.5	Ondersteunt bij (sociale) activiteiten en recreëren												X								X					

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Helpende Zorg & Welzijn

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning			
1.1 werkproces: Maakt een werkplanning op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan			
Omschrijving	De helpende zorg en welzijn leest het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan en maakt op basis van de hierin beschreven afspraken een werkplanning (schriftelijk of mondeling) voor haar werkzaamheden. Zij overlegt met de cliënt(en)/zorgvrager(s), mantelzorger, naasten en wettelijke vertegenwoordiger(s) over de werkplanning; vraagt naar wensen en behoeften, gewoonten etc. en toont aandacht en begrip. Ze stelt prioriteiten, plant de volgorde van de werkzaamheden, deelt de tijd in en bedenkt welke middelen en materialen zij nodig heeft.		
Gewenst resultaat	De helpende zorg en welzijn heeft een werkplanning die een goed uitgangspunt biedt voor het uitvoeren van haar werkzaamheden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> • Correct formuleren • Vlot en bondig formuleren 	De helpende zorg en welzijn formuleert haar schriftelijke en mondelinge werkplanning scherp en kernachtig, door de juiste woorden en uitdrukkingen te gebruiken, zodat de werkplanning voor alle betrokkenen helder is en een goed uitgangspunt biedt voor het uitvoeren van de werkzaamheden.	<ul style="list-style-type: none"> • Communicatieve vaardigheden • ICT • Kennis van doelgroepen • Kennis van gerontologie, geriatrie, fysiologie en pathologie • Methodisch handelen • Nederlandse taal • Normen verantwoorde zorg
Plannen en organiseren	<ul style="list-style-type: none"> • Doelen en prioriteiten stellen • Activiteiten plannen • Tijd indelen • Mensen en middelen organiseren 	De helpende zorg en welzijn stelt prioriteiten in haar werkzaamheden, plant de activiteiten en materialen en geeft aan hoeveel tijd de werkzaamheden kosten en neemt deze op in haar werkplanning, zodat duidelijk is hoe haar werkzaamheden verlopen en welke materialen zij gaat gebruiken.	
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> • Aansluiten bij behoeften en verwachtingen 	De helpende zorg en welzijn richt haar werkplanning op de behoeften, wensen en gewoonten van de cliënt(en)/zorgvrager(s) en mantelzorgers/naasten/wettelijke vertegenwoordigers, zodat de werkplanning hieraan voldoet. Hierbij geeft zij duidelijk aan wat betrokkenen wel en niet kunnen verwachten, bespreekt afwijkingen/ wijzigingen in de werkplanning en checkt of zij daarmee kunnen instemmen, zodat de werkplanning goed afgestemd is met cliënt (en)/zorgvrager(s) en naaste betrokkenen.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen 	De helpende zorg en welzijn volgt de instructies en aanwijzingen m.b.t. het maken van een werkplanning op en houdt zich aan het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan en aan de richtlijnen, standaarden en procedures van de	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning
--

1.1 werkproces: Maakt een werkplanning op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan
--

		instelling, zodat de kwaliteit van de werkplanning gegarandeerd wordt.	
--	--	--	--

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning**1.2 werkproces: Ondersteunt bij huishouden en de woon- of verblijfsomgeving of opvangsituatie**

Omschrijving	De helpende zorg en welzijn ondersteunt bij huishouden, wonen, verblijf of opvang, op basis van de werkplanning. Zij ondersteunt bij het opruimen en schoonhouden van de woning/de verblijfsomgeving, bij het verzorgen van textiel, opmaken van de bedden op en bij de bereiding van de maaltijden; zij zorgt voor sfeervolle en gezellige (woon)kamer(s) en (groeps)ruimten. Ook helpt ze de cliënt(en)/ zorgvrager(s) bij boodschappen. Ze geeft tips op deze gebieden. Al haar werkzaamheden stemt de helpende zorg en welzijn af op de ondersteuningsbehoefte van de cliënt(en)/ zorgvrager(s), de mantelzorgs/naasten en/of de wettelijke vertegenwoordigers. De Helpende ZW signaleert veranderingen in de ondersteuningsbehoefte van zowel de cliënt(en)/zorgvrager(s) als andere nasst betrokkenen en past, in overleg met de leidinggevende of verantwoordelijke collega haar werkplanning aan.		
Gewenst resultaat	Een schone, verzorgde en functionele leefomgeving, die op professionele wijze tot stand is gekomen. De werkzaamheden zijn uitgevoerd volgens de werkplanning en zijn afgestemd op de ondersteuningsbehoefte van de cliënt/zorgvrager.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Geschikte materialen en middelen kiezen • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	De helpende zorg en welzijn gebruikt de juiste (schoonmaak-)middelen, -materialen en -methoden doelmatig en doeltreffend, zij gaat zorgvuldig om met de materialen en de middelen en zorgt ervoor dat deze goed onderhouden zijn, zodat de ondersteuning bij het huishouden en een schone, verzorgde en functionele leefomgeving kostenbewust en efficiënt zijn gerealiseerd.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van doelgroepen • Kennis van eigen normen en waarden • Kennis van het werkveld - sociale kaart • Kennis van samenleving • Kennis van voeding en levensmiddelenbeheer
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> • Behoeften en verwachtingen achterhalen • Aansluiten bij behoeften en verwachtingen	De helpende zorg en welzijn gaat na wat de wensen, behoeften en mogelijkheden van de cliënt/zorgvrager zijn met betrekking tot de ondersteuning van het huishouden en de leefomgeving, wonen en verblijf, zodat zij haar werkzaamheden en tips aan de cliënt/zorgvrager hierop kan afstemmen.	<ul style="list-style-type: none"> • Regelgeving m.b.t.: hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch werken • Sociale vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies opvolgen • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen • Werken conform voorgeschreven procedures	De helpende zorg en welzijn werkt volgens de werkplanning, instructies, richtlijnen, (veiligheids-)voorschriften en visie van de organisatie, volgens wettelijke regelgeving, de beroepscode en volgens geldende protocollen, zodat de kwaliteit van de ondersteuning bij het huishouden en een schone, verzorgde en functionele leefomgeving gegarandeerd worden.	<ul style="list-style-type: none"> • Toepassing van manuele en fysieke vaardigheden • Wet- en regelgeving (algemeen)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning

1.3 werkproces: Ondersteunt bij persoonlijke zorg/ADL

Omschrijving	De helpende zorg en welzijn ondersteunt de cliënt/zorgvrager bij persoonlijke zorg/ADL: wassen, aan- en uitkleden, uiterlijke verzorging, toiletgang, bewegen en verplaatsen, eten en drinken, en bij algemeen welbevinden. Ze geeft de cliënt/zorgvrager tips op het gebied van persoonlijke zorg. Ze signaleert veranderingen in de gezondheid, het welbevinden en/of de ondersteuningsbehoefte van de cliënt/zorgvrager en van de mantelzorger/naasten/ wettelijke vertegenwoordigers (bijvoorbeeld fysieke of psychische overbelasting) en geeft deze signalen door aan haar leidinggevende. De helpende zorg en welzijn informeert de cliënt/zorgvrager en mantelzorger /naasten/ wettelijke vertegenwoordigers over persoonlijke zorg/ADL.		
Gewenst resultaat	Een goede lichamelijke verzorging/ADL van de cliënt/zorgvrager die op een professionele wijze is uitgevoerd en is afgestemd op de ondersteuningsbehoeften van de cliënt/zorgvrager.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Luisteren • Bezorgdheid tonen voor anderen	De helpende zorg en welzijn luistert naar de cliënt/zorgvrager, toont haar welwillendheid en haar bezorgdheid, zodat zij op professionele wijze aandacht en begrip heeft gegeven bij de persoonlijke basiszorg/ADL.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van doelgroepen • Kennis van gerontologie, geriatrie, fysiologie en pathologie • Kennis van het werkveld • Kennis van materialen en hulpmiddelen die nodig zijn voor de persoonlijke zorg/ADL • Regelgeving m.b.t.: hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch werken • Sociale vaardigheden • Toepassing van manuele en fysieke vaardigheden • Wet- en regelgeving (algemeen)
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	De helpende zorg en welzijn is handig, reageert snel en heeft uithoudingsvermogen, zodat de ondersteuning bij de persoonlijke basiszorg/ADL professioneel is uitgevoerd.	
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> • Aansluiten bij behoeften en verwachtingen • "Klant"-tevredenheid in de gaten houden	De helpende zorg en welzijn sluit aan bij de behoeften en verwachtingen van de cliënt/zorgvrager wat betreft de persoonlijke zorg/ADL, zodat passende ondersteuning aan de cliënt/zorgvrager is geboden.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning**1.4 werkproces: Handelt in onvoorziene situaties**

Omschrijving	De helpende zorg en welzijn overziet in onvoorziene en stressvolle situaties snel de situatie en toont aandacht voor de betrokkenen, bijvoorbeeld bij ongevallen, conflicten of grensoverschrijdend gedrag van de cliënt/zorgvrager of mantelzorger/wettelijke vertegenwoordigers. Ze neemt zo snel mogelijk contact op met de leidinggevende of een bevoegde collega om de gebeurtenis te communiceren. Intussen handelt ze zo dat bij alle betrokkenen de stress gereduceerd wordt en past zij specifieke voor dergelijke situaties voorgeschreven regels en protocollen toe.		
Gewenst resultaat	De helpende zorg en welzijn heeft in onvoorziene situaties op professionele wijze gehandeld.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	De helpende zorg en welzijn overziet in onvoorziene situaties, op basis van haar kennis, snel de actuele stand van zaken en besluit tijdig de leidinggevende te informeren, zodat de ondersteuning op professionele wijze uitgevoerd wordt.	<ul style="list-style-type: none"> Communicatieve vaardigheden EHBO/eerste hulp bij kleine ongevallen Sociale vaardigheden Sociale vaardigheden - conflicthantering
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren Vlot en bondig formuleren	De helpende zorg en welzijn rapporteert tijdig, duidelijk, nauwkeurig en bondig aan de leidinggevende en/of collega's over de onvoorziene situatie, zodat alle betrokkenen de juiste informatie hebben.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning**1.5 werkproces: Ondersteunt bij (sociale) activiteiten en recreëren**

Omschrijving	De helpende zorg en welzijn ondersteunt de cliënt(en)/zorgvrager(s) bij (sociale) activiteiten: (re)creatieve, sportieve, educatieve activiteiten of activiteiten gericht op werk of dagbesteding. De helpende zorg en welzijn informeert hem/hen en de mantelzorgers/naasten/wettelijke vertegenwoordigers over de verschillende activiteiten. Ze helpt, uit een gegeven aanbod, samen met een cliënt(en)/zorgvrager(s) activiteiten te kiezen die aansluiten bij wensen en mogelijkheden. Ze assisteert de cliënt(en)/zorgvrager(s) bij het vervoer naar de activiteit en bij de uitvoering van de (groeps)activiteit. Ze creëert een prettige sfeer en draagt zorg voor de veiligheid van de cliënt(en)/zorgvrager(s) door onveilige situaties te vermijden.		
Gewenst resultaat	De helpende zorg en welzijn heeft op een professionele wijze een bijdrage geleverd aan de voorbereiding en de uitvoering van (sociale) activiteiten en heeft de cliënt/zorgvrager gestimuleerd deel te nemen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Geschikte materialen en middelen kiezen • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	De helpende zorg en welzijn kiest bij de ondersteuning bij de (sociale) activiteiten en recreatie de juiste materialen en middelen en draagt hiervoor zorg, zodat deze professioneel worden ingezet tijdens de uitvoering van de (sociale) activiteit en recreatie.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van materialen en middelen voor de organisatie van (sociale) activiteiten en recreëren
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften	De helpende zorg en welzijn werkt conform veiligheidsvoorschriften, zodat de veiligheid van de cliënt/zorgvrager tijdens de ondersteuning bij de (sociale) activiteit en recreatie gewaarborgd is.	

Kerntaak 2 Ondersteunen bij het zelfstandig functioneren

Proces-competentie-matrix Helpende Zorg & Welzijn

Kerntaak 2 Ondersteunen bij het zelfstandig functioneren		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen																					
2.1	Ondersteunt een cliënt/zorgvrager op emotioneel gebied				x																
2.2	Ondersteunt een cliënt/zorgvrager bij de zelfredzaamheid																	x			

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Helpende Zorg & Welzijn

Kerntaak 2 Ondersteunen bij het zelfstandig functioneren			
2.1 werkproces: Ondersteunt een cliënt/zorgvrager op emotioneel gebied			
Omschrijving	Naast de uitvoering van andere werkzaamheden, zoals het ondersteunen bij de persoonlijke basiszorg/ADL en bij huishouden en wonen, verblijf of opvang, biedt de helpende zorg en welzijn aan de cliënt/zorgvrager (en zo nodig ook aan de mantelzorger/naasten of wettelijke vertegenwoordigers) ondersteuning bij emotionele problemen. Dit doet ze bijvoorbeeld door te luisteren, te troosten, door vragen te stellen, oprechte interesse te tonen en zich in te leven in zorgen, gevoelens en problemen van de cliënt/zorgvrager.		
Gewenst resultaat	De helpende zorg en welzijn heeft op professionele wijze de cliënt/zorgvrager en de mantelzorger/naasten/wettelijke vertegenwoordigers ondersteund bij emotionele problemen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Interesse tonen • Luisteren • Inleven in andermans gevoelens • Anderen steunen 	De helpende zorg en welzijn toont oprechte interesse voor, luistert naar en leeft zich in in de emoties van de cliënt/zorgvrager en de mantelzorger/naasten/wettelijke vertegenwoordigers, zodat zij professioneel ondersteund worden bij emotionele problemen.	<ul style="list-style-type: none"> • Communicatieve vaardigheden - gesprekstechnieken • Sociale vaardigheden

Kerntaak 2 Ondersteunen bij het zelfstandig functioneren**2.2 werkproces: Ondersteunt een cliënt/zorgvrager bij de zelfredzaamheid**

Omschrijving	Naast de uitvoering van werkzaamheden bij huishouden en wonen, biedt de helpende zorg en welzijn aan de cliënt/zorgvrager ondersteuning bij de zelfredzaamheid. Zij overlegt met de cliënt/zorgvrager wat deze nog zelf kan en wil doen op het gebied van het huishouden, persoonlijke zorg/ADL en (sociale) activiteiten. Zij stimuleert de cliënt/zorgvrager om zo veel mogelijk, maar binnen grenzen, de werkzaamheden zelf uit te voeren en zo de regie te houden over zijn eigen leven. Zij nodigt de cliënt/zorgvrager uit tot het ondernemen van actie, geeft advies over de wijze waarop dat kan en observeert zijn pogingen. Waarnodig neemt zij werkzaamheden over.		
Gewenst resultaat	De zelfredzaamheid van de cliënt/zorgvrager is op professionele wijze ondersteund.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> • Behoeften en verwachtingen achterhalen • Aansluiten bij behoeften en verwachtingen	De helpende zorg en welzijn inventariseert de verwachtingen, de mogelijkheden en beperkingen van de cliënt/zorgvrager m.b.t. zelfredzaamheid en sluit daarbij aan, zodat de cliënt/zorgvrager de regie over zijn leven behoudt en zijn zelfredzaamheid op het gebied van huishouden, wonen, persoonlijke zorg en (sociale) activiteiten en recreatie op professionele wijze is ondersteund.	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van doelgroepen • Sociale vaardigheden

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

Proces-competentie-matrix Helpende Zorg & Welzijn

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen		U	V	W	X	Y															
3.1	Werkt aan de eigen deskundigheidsbevordering en professionalisering											X									
3.2	Stemt de werkzaamheden af					X					X								X		
3.3	Evalueert de werkzaamheden										X								X		

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Helpende Zorg & Welzijn

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

3.1 werkproces: Werkt aan de eigen deskundigheidsbevordering en professionalisering

Omschrijving	De helpende zorg en welzijn werkt op haar niveau aan de eigen deskundigheid en de professionalisering van het beroep. Zij leest eenvoudige artikelen uit vakbladen, volgt bijscholing en voert haar werkzaamheden uit volgens de daar geleerde kennis en vaardigheden. Zij vraagt om feedback over haar eigen functioneren en geeft feedback aan anderen. Ze stelt samen met haar leidinggevende een persoonlijk ontwikkelingsplan op en voert dit uit. Ze neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over het beroep en de beroepsuitoefening.		
Gewenst resultaat	De helpende zorg en welzijn heeft haar deskundigheid vergroot en heeft meegewerkt aan de professionalisering van het beroep.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Expertise delen 	De helpende zorg en welzijn houdt vakkennis en vaardigheden bij en draagt de eigen kennis en expertise op begrijpelijke wijze over aan collega's en andere deskundigen, gebruikt feedback om van te leren en neemt deel aan inhoudelijke, beroepsmatige discussies, zodat zij werkt aan haar persoonlijke ontwikkeling en een bijdrage levert aan de professionalisering van het beroep van helpende zorg en welzijn.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van het werkveld - sociale kaart Regelgeving m.b.t. ARBO Regelgeving m.b.t. kwaliteitszorg

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

3.2 werkproces: Stemt de werkzaamheden af

Omschrijving	De helpende zorg en welzijn rapporteert schriftelijk of mondeling haar werkzaamheden m.b.t. ondersteuning bij huishouden, wonen, verblijf, (sociale) activiteiten, recreëren en persoonlijke verzorging/ADL aan haar leidinggevende. Ze stemt deze werkzaamheden af met collega's onderling en met de leidinggevende, onder andere door als werknemer in de instelling/organisatie deel te nemen aan werk- en teamoverleg. Daarbij draagt ze eventueel haar werkzaamheden over, maakt werkafspraken over de voortgang van de zorg en ondersteuning en levert een bijdrage aan activeringsdoelen van andere disciplines. Ook werkt de helpende zorg en welzijn collegiaal samen met de vrijwilligers.		
Gewenst resultaat	De helpende zorg en welzijn heeft op een professionele manier in het werk- en teamoverleg gefunctioneerd. De werkzaamheden zijn afgestemd met collega's, vrijwilligers en leidinggevende.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren	De helpende zorg en welzijn raadpleegt, geeft pro-actief informatie en overlegt met de leidinggevende en collega-zorgverleners, onder andere over haar eigen werkzaamheden en die van andere betrokkenen, zodat zij een relevante bijdrage levert in het werk- en teamoverleg.	<ul style="list-style-type: none"> Communicatieve vaardigheden - vergadertechnieken Nederlandse taal Sociale vaardigheden
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren Vlot en bondig formuleren	De helpende zorg en welzijn zorgt voor een volledige, nauwkeurige, vlotte en bondige rapportage van haar werkzaamheden, zodat collega's en leidinggevende in het werk- of teamoverleg goed op de hoogte zijn.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Discipline tonen	De helpende zorg en welzijn bereidt zich altijd voor op het werk- en teamoverleg, leest de verslaglegging en komt op tijd, zodat zij op een professionele manier kan functioneren tijdens het overleg.	

Kerntaak 3 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken**3.3 werkproces: Evalueert de werkzaamheden**

Omschrijving	De helpende zorg en welzijn evalueert, periodiek en aan het eind van het uitvoeringstraject, haar werkzaamheden m.b.t. de ondersteuning bij huishouden, wonen, verblijf, (sociale)activiteiten en recreëren, persoonlijke verzorging en ADL. Zij voert dit uit met de cliënt/zorgvrager, de mantelzorger/naasten/wettelijke vertegenwoordigers en met steun van de leidinggevende. Zij checkt regelmatig of de cliënt/zorgvrager nog tevreden is over de geboden zorg, neemt eventuele klachten serieus en stelt zo nodig, in overleg, de werkplanning en haar werkzaamheden bij.		
Gewenst resultaat	De helpende zorg en welzijn heeft haar werkzaamheden op een professionele manier geëvalueerd en zo nodig is de werkplanning of zijn haar werkzaamheden bijgesteld.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Vlot en bondig formuleren	De helpende zorg en welzijn formuleert helder en bondig in een evaluatie, zodat zij haar eigen mening en bevindingen over de zorgverlening op een professionele manier duidelijk maakt aan alle betrokkenen.	<ul style="list-style-type: none"> Communicatieve vaardigheden - gesprekstechnieken Reflecteren
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> "Klant"-tevredenheid in de gaten houden	De helpende zorg en welzijn neemt de zaken die betrokkenen tijdens de mondelinge evaluatie naar voren brengen in overweging, zodat de dienstverlening zo goed mogelijk aangepast wordt aan de behoeften en verwachtingen van de klant.	

3. Certificeerbare eenheden

In dit hoofdstuk worden de certificeerbare eenheden van dit kwalificatiedossier nader omschreven.

De certificeerbare eenheden welke deel uit maken van dit dossier zijn:

- *Hulp bij persoonlijke zorg/ADL*
- *Hulp bij huishouden, wonen en recreëren*
- *Hulp bij (sociale) activiteiten*

3.1 Nadere specificatie Hulp bij persoonlijke zorg/ADL

Certificeerbare eenheid

De hulp bij persoonlijke zorg/ADL maakt een werkplanning voor haar werkzaamheden, op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- en activiteitenplan en de wensen en behoeften van de cliënt(en)/zorgvrager(s) en naast betrokkenen en in overeenstemming met collega's. Zij verleent persoonlijke zorg/ADL (zoals wassen, aan- en uitkleden, uiterlijke verzorging, toiletgang, bewegen en verplaatsen en eten en drinken). Ze signaleert veranderingen in de gezondheid, het welbevinden en/of de ondersteuningsbehoefte van cliënten/zorgvragers en alle naast betrokkenen en geeft deze signalen door aan de leidinggevende. Tenslotte evalueert de hulp periodiek en aan het eind van het uitvoeringstraject de werkzaamheden met de cliënt/ zorgvrager, de mantelzorger/naasten/wettelijke vertegenwoordigers en de leidinggevende.

De hulp kan deze werkzaamheden vervullen in een van de in het kwalificatiedossier Helpende Zorg en Welzijn genoemde branches, als hulp van bijvoorbeeld de Helpende Zorg en Welzijn.

Beroepsinhoud en voorkomende functiebenaming(en)

Hulp bij persoonlijke zorg/ADL

Proces-competentie-matrix Hulp bij persoonlijke zorg/ADL

			Competenties																								
			A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
			Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Kerntaak	Werkproces																										
Kerntaak 1: Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning																											
	1.1	Maakt een werkplanning op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan									X							X	X		X						
	1.2	Ondersteunt bij huishouden en de woon- of verblijfsomgeving of																									

In deze matrix wordt per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze certificeerbare eenheid.
Dit wordt zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

3.2 Nadere specificatie Hulp bij huishouden, wonen en recreëren

Certificeerbare eenheid

De hulp bij huishouden, wonen en recreëren maakt een werkplanning voor haar werkzaamheden op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan), en de wensen en behoeften van de cliënt(en)/zorgvrager(s) en de naaste betrokkenen. Op basis hiervan ondersteunt ze bij huishouden, wonen, verblijf of opvang, bijvoorbeeld door het opruimen en schoonhouden van de woon- of verblijfsruimte. Tenslotte evalueert zij periodiek en aan het eind van het uitvoeringstraject de werkzaamheden met de cliënt/zorgvrager, de mantelzorger/naasten/wettelijke vertegenwoordigers en de leidinggevende en stelt zonodig de werkplanning bij.

De hulp kan deze werkzaamheden uitvoeren in alle in het kwalificatiedossier Helpende Zorg en Welzijn genoemde branches, bijvoorbeeld als hulp van de Helpende Zorg en Welzijn.

Beroepsinhoud en voorkomende functiebenaming(en)

Hulp bij huishouden, wonen en recreëren

Proces-competentie-matrix Hulp bij huishouden, wonen en recreëren

Kerntaak	Werkproces	Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Kerntaak 1: Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning																										
	1.1	Maakt een werkplanning op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan									X							X	X		X					
	1.2	Ondersteunt bij huishouden en de woon- of verblijfsomgeving of											X						X		X					

In deze matrix wordt per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze certificeerbare eenheid. Dit wordt zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

3.3 Nadere specificatie Hulp bij (sociale) activiteiten

Certificeerbare eenheid

De hulp bij (sociale) activiteiten maakt een werkplanning voor haar werkzaamheden, op basis van het zorg-, leef- begeleidings-, activiteitenplan en de wensen en behoeften van de cliënt(en)/zorgvrager(s) en de naaste betrokkenen, en in overeenstemming met collega's. Ze ondersteunt de cliënt/zorgvrager bij (sociale) activiteiten en stimuleert hem tot het ondernemen van deze activiteiten. Ten slotte evalueert de hulp periodiek en aan het eind van het uitvoeringstraject de werkzaamheden met de cliënt/ zorgvrager, de mantelzorger/naasten/wettelijke vertegenwoordigers en de leidinggevende.

De hulp kan deze activiteiten uitvoeren in alle in het kwalificatiedossier Helpende Zorg en Welzijn genoemde branches, bijvoorbeeld als hulp van de Helpende Zorg en Welzijn.

Beroepsinhoud en voorkomende functiebenaming(en)

Hulp bij (sociale) activiteiten

Proces-competentie-matrix Hulp bij (sociale) activiteiten

		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Kerntaak	Werkproces																									
Kerntaak 1: Bieden van zorg en ondersteuning op basis van een werkplanning																										
	1.1	Maakt een werkplanning op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan									X							X	X		X					
	1.2	Ondersteunt bij huishouden en de woon- of verblijfsomgeving of																								

In deze matrix wordt per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze certificeerbare eenheid.
Dit wordt zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Deel D: Verantwoording

1. Inleiding

De verantwoording bij het kwalificatiedossier heeft tot doel de ontwikkeling van het kwalificatiedossier toe te lichten en te verantwoorden.

Het is een verantwoording van de stappen die zijn gezet bij het opstellen van het kwalificatiedossier zodat voor derden de procesgang transparant is. Het is een toelichting op de keuzes die zijn gemaakt bij het opstellen van de kwalificaties, zodat voor gebruikers inzichtelijk is wat wel en niet in het kwalificatiedossier is opgenomen en waarom die keuzes zijn gemaakt. Het is een vooruitblik op het ontwikkelingsperspectief van de kwalificaties in het licht van de dynamiek op de arbeidsmarkt en de dynamiek in de relaties tussen opleidingsinstellingen en behoeften van het bedrijfsleven.

Het Verantwoordingsdocument is van en voor de gebruikers. De verantwoording helpt het beroepsonderwijs keuzes te maken bij de inrichting van het onderwijs, de inhoud van de beroepspraktijkvorming en de examinering. Voor het bedrijfsleven wordt inzichtelijk gemaakt wat de relatie is tussen hun 'eigen' beroepscompetentieprofiel en het uiteindelijke kwalificatiedossier. Daarbij zijn twee vertaalslagen aan de orde:

- de selectie van een, respectievelijk het verwant verklaren van meerdere beroepscompetentieprofielen
- de vertaling van vakvolwassen beroepsbeoefenaar naar beginnend beroepsbeoefenaar met inachtneming van de wettelijke beroepsvereisten

De verantwoording bestaat uit twee delen:

- Proces- en inhoudsinformatie
- Ontwikkel- en onderhoudsinformatie

In Proces- en inhoudsinformatie staat reflectie op het ontwikkelingsproces van het kwalificatiedossier centraal. Belangrijke thema's zijn wie in welke hoedanigheid betrokken is geweest bij de ontwikkeling van het kwalificatiedossier en welke onderwerpen en discussies aan de orde waren. In de Ontwikkel- en onderhoudsinformatie geven de betrokken partijen aan welke agenda voor de toekomst uit het overleg en de discussiepunten tussen alle partijen tijdens het tot stand komen van het kwalificatiedossier naar voren zijn gekomen.

2. Proces- en inhoudsinformatie

2.1 Betrokkenen

1. Klankbordgroep Helpende Zorg en Welzijn en Zorghulp (2007)

Namens Onderwijs:

ROC Flevoland, teamcoördinator Niveau 1 en 2 Zorg & Welzijn

ROC Zeeland, teamleider V&V

ROC Zeeland, cluster Welzijn, voorzitter H en Z&W

ROC van Twente, projectleider

Examenbank RBA 4, docent, ontwikkelaar

Albeda College, onderwijsmanager

Albeda College, docent CGO

Namens het Werkveld:

Stichting Saffier, opleidingsfunctionaris

Stichting Brentano Amstelveen, Praktijkopleider V&V

ISZ De Brug, praktijkopleider

Zorgpartners Midden Holland, opleidingsfunctionaris

Kinderopvang Honki-Ponk, praktijkopleider kinderopvang

Radar, HR-adviseur

Overleggroep Gastouders en Ko-instellingen, directeur overleggroep

Vilente, coördinator werving en selectie V&V, thuiszorg en V&V

De Zorgring, praktijkopleider

Accolade Zorggroep, praktijkopleider

Stichting kinderopvang Leudal, coördinator

Zorgcentrum Oranjestraat, praktijkopleider

2. Platform V&V

- Namens Onderwijs:

Directeur, MBO Raad

Directeur, MBO Raad

Medewerker, MBO Raad

Stafmedewerker, MBO Raad

Afdelingsdirecteur, MBO Raad

docent/voorzitter, MBO Raad

Medewerker, Stichting Platforms vmbo

- Namens werkgeversorganisaties:

Opleidingsadviseur De Stromen, namens Actiz

Senior beleidsmedewerker, VGN

Afdelingshoofd Zorgopleidingen, NVZ

Beleidsmedewerker Opleidingen, GGZN

- Namens werknemersorganisaties:

BPV coordinator/opleider praktijkopleiders, V&VN

Kaderfunctionaris, CNV Publieke Zaak

Medewerker, SBZorg

Afdelingsmanager, Sting

3. Platform SAW

Namens onderwijs:

Voorzitter landelijke platform VMBO/Zorg & Welzijn, Stichting Platforms vmbo

Lid cie welzijn, MBO Raad

Directeur sector Zorg&Welzijn, MBO Raad

Voorzitter commissie Welzijn, MBO Raad

Teammanager, MBO Raad

Directeur Profit Opleidingen, Paepon

Brancheadviseur, Calibris

Namens werkgeversorganisaties:

Opleidingsfunctionaris, Cedris
Senior beleidsmedewerker, VGN
Medewerker, MO Groep
Algemeen Manager, Branchev. Ondernemers i.d. Kinderopvang
Beleidsmedewerker Opleidingen, GGZN
Beleidsadviseur, Dienst Justitiele Inrichtingen
Namens werknemersorganisaties:
Voorzitter, Beroepsvereniging Jongerenwerkers

4. Paritaire Commissie

Vanuit het Onderwijs:
Namens MBO-raad: directeur ROC van Twente
Namens MBO-raad: directeur Dienst Onderwijseffectiviteit Koning Willem I College
Namens MBO-raad: directeur Welzijn, Cultuur en Onderwijs, ROC Eindhoven
Namens MBO-raad: directeur Opleidingsinstituut Rescue Nederland

Namens werkgeversorganisaties:
Beleidsmedewerker Opleidingen ActiZ
Directeur WOS
Hoofd Arbeidszaken MO-Groep

Namens werknemersorganisaties:
Regiobestuurder ABVA/KABO
Stafmedewerker VHP Zorg

Bestuur

Namens Onderwijs (MBO-Raad):
Voorzitter BTG-GDW ROC Aventus
Voorzitter CvB Regiocollege Zaanstreek Waterland

Namens werkgeversorganisaties (MO-groep, ActiZ, VGN, NVZ):
Manager Organisatie VGN
Manager NVZ
Voorzitter directie/bestuurder Zorggroep Almere

Namens werknemersorganisaties:
Landelijk bestuurder ABVAKABO/FNV (welzijnssector)
Sectorbestuurder ABVAKABO/FNV (zorgsector)
Landelijk bestuurder CNV Publieke Zaak (zorg- en welzijnssector)

2.2 Verwantschap

De beroepscompetentieprofielen die ten grondslag liggen aan het kwalificatiedossier Helpende zorg en welzijn, namelijk BCP Helpende (MOVISIE, 2007) en BCP Helpende Zorg en Welzijn (NIZW, 2005), zijn verwant aan andere beroepscompetentieprofielen binnen respectievelijk de domeinen Verpleging en Verzorging en Sociaal Agogisch Werk. Er ligt een relatie met werkvelden en doelgroepen.

Hoewel het kwalificatiedossier Helpende zorg en welzijn de deelnemer voor beide genoemde sectoren kwalificeert, kan binnen de opleiding de nadruk meer liggen op de verzorging, of juist meer op de sociaal-agogische (begeleidende) werkzaamheden. Dit is afhankelijk van de belangstelling van de deelnemer en het opleidingsprogramma binnen het ROC.

De paritaire commissie van Calibris stelt dat het kwalificatiedossier Helpende zorg en welzijn voor het onderwijs binnen de nominale studieduur van 2 jaar kan worden uitgevoerd. De paritaire commissie heeft eveneens aangegeven dat dit kwalificatiedossier uitvoerbaar is onafhankelijk van het gekozen onderwijsconcept.

2.3 Vertaling beroepscompetentieprofielen in kwalificatiedossier

In het kwalificatiedossier Helpende zorg en welzijn zijn de competenties uit het beroepscompetentieprofiel/de beroepscompetentieprofielen 'vertaald' naar de competenties uit het Competentiemodel Kenniscentra Beroepsonderwijs Bedrijfsleven Powered by SHL.

Voor de ontwikkeling van dit kwalificatiedossier Helpende zorg en welzijn is gekeken naar de verschillen tussen de vakvolwassen beroepsbeoefenaar en de beginnend beroepsbeoefenaar. Om hierover duidelijkheid te verkrijgen zijn klankbordgroepen en platforms met vertegenwoordigers van de werkgevers en werknemers geconsulteerd.

De kerntaken en werkprocessen zijn vertaald uit het beroepscompetentieprofiel. In overleg met Colo heeft een verbeterlag op de kerntaken en werkprocessen plaatsgevonden.

Sociale partners en de MBO-raad kunnen zich vinden in dit kwalificatiedossier. De punten waarop het dossier nog verder verfijnd dient te worden zijn opgenomen in de Ontwikkelagenda 2010. In de paritaire commissie is aangegeven dat men tevreden is met het aggregatieniveau van dit kwalificatiedossier. In paragraaf 2.4 zijn de discussiepunten die besproken zijn in de klankbordgroepen, platforms en de paritaire commissie verder uitgewerkt.

Moderne Vreemde talen

Er is geen vreemde taal opgenomen in dit kwalificatiedossier gezien het feit dat in het beroepscompetentieprofiel niet wordt gesproken over het gebruik van een moderne vreemde taal binnen de context van het beroep. Ook de paritaire commissie adviseert op niveau 2 geen (moderne) vreemde taal aan te bieden.

Verantwoording taal en rekenen

In verband met de invoering van de referentieniveaus taal en rekenen (Meijerink) zijn de vereiste niveaus voor de beroepsuitoefening omgezet van het Raamwerk Nederlands en het Raamwerk rekenen/ wiskunde mbo naar het Referentiekader taal en rekenen (Meijerink). Er is een inschatting gemaakt van de niveaus die nodig zijn voor de beroepsuitoefening. In de loop van 2010 zullen de vereiste niveaus voor de beroepsuitoefening nogmaals kritisch worden bekeken.

Om het niveau voor de beroepsuitoefening te bepalen zijn alle werkprocessen kritisch bekeken op rekenkundige handelingen en taalelementen. Deze handelingen/elementen zijn gekoppeld aan één of meerdere subdomeinen en aan het vereiste niveau. Hier in deel D zijn enkele taalelementen en rekenkundige handelingen gebruikt om het vereiste niveau voor de beroepsuitoefening te verantwoorden. Een uitgebreid overzicht van de taalelementen en rekenkundige handelingen staat in het servicedocument Taal en rekenen 2010-2011 op de website van Calibris (zie: www.calibris.nl).

Niveau Nederlands

	Mondelinge taalvaardigheid	Leesvaardigheid	Schrijfvaardigheid	Taalverzorging en taalbeschouwing
4F				
3F				
2F	X	X		
1F	X	X	X	X

De keuze voor niveau 2F in het domein mondelinge vaardigheid is gebaseerd op het voorkomen van o.a. de volgende taalvaardigheden:

- Wp 1.2 Bespreekt met de cliënt/zorgvrager de wensen, behoeften en mogelijkheden met betrekking tot het voeren van het huishouden.
- Wp 3.2 Overlegt haar eigen werkzaamheden met de leidinggevende en collega zorgverleners.

De keuze voor niveau 2F in het domein Leesvaardigheid is gebaseerd op het voorkomen van o.a. de volgende taalvaardigheden:

- Wp 1.1 Begrijpt het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan.
- Wp 3.1 Gebruikt vakbladen om haar eigen deskundigheid te bevorderen.

De keuze voor niveau 1F in de domeinen Schrijfvaardigheid en Taalverzorging en taalbeschouwing is gebaseerd op het voorkomen van o.a. de volgende taalvaardigheid:

- Wp 1.1 Maakt op basis van de beschreven afspraken in het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan een werkplanning voor haar werkzaamheden.

Niveau rekenen

	Getallen	Verhoudingen	Metten en meetkunde	Verbanden
4F				
3F				
2F	X	X		
1F	X	X	X	

De keuze voor niveau 2F in het subdomein Getallen is gebaseerd op het voorkomen van o.a. de volgende rekenkundige handeling:

- Wp 1.2 Doet boodschappen (hoeveelheden, voorraad bepalen, met geld rekenen).

De keuze voor niveau 2F in het subdomein Verhoudingen is gebaseerd op het voorkomen van o.a. de volgende rekenkundige handeling:

- Wp 1.2 Doet boodschappen (hoeveelheden, voorraad bepalen, met geld rekenen).

De keuze voor niveau 1F in het subdomein Metten en meetkunde is gebaseerd op het voorkomen van o.a. de volgende rekenkundige handeling:

- Wp 1.3 Ondersteunt bij het bewegen en verplaatsen (bijv. inschatten of een rolstoel wel of niet door de deur kan).
- Rekenkundige handelingen uit het subdomein Verbanden komen niet voor in de werkprocessen.

1. Certificeerbare eenheden

Voor het kwalificatiedossier Helpende zorg en welzijn zijn een drietal certificeerbare eenheden vastgesteld. Deze staan vermeld in Deel B van dit dossier:

1. Hulp bij (sociale) activiteiten
2. Hulp bij huishouden, wonen en recreëren
3. Hulp bij persoonlijke zorg/ADL.

De arbeidsmarktrelevantie is door sociale partners in de geraadpleegde platforms vastgesteld. Voor elk van de certificeerbare eenheden zijn arbeidsmogelijkheden te vinden in de in Deel B aangegeven zorg- en welzijnsinstellingen. De zinvolheid en uitvoerbaarheid van de nu geformuleerde certificeerbare eenheden zullen in 2010 worden geëvalueerd; dit is opgenomen in de Ontwikkelagenda 2010.

Subsidieregeling voor tegemoetkoming in de kosten voor vaccinatie Hepatitis B van deelnemers MBO- en HBO-onderwijs

Deelnemers in bepaalde zorg-en welzijnsopleidingen van het MBO en HBO die stage- en werkervaring opdoen, moeten uit het oogpunt van arbeidsomstandigheden vanwege gezondheidsrisico's voldoende beschermd worden tegen Hepatitis B. Om die reden kunnen zij zich laten vaccineren. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft besloten om te voorzien in een tegemoetkoming van de kosten voor de vaccinatie tegen Hepatitis B. De subsidie is aan te vragen door onderwijsinstellingen en is gestart vanaf het schooljaar 2008-2009. Voor informatie zie: www.minvws.nl/nieuwsberichten/16-06-2008

Selectie competenties en componenten

In de mbo-kwalificatiedossiers is gebruik gemaakt van het Competentiemodel beroepsonderwijs bedrijfsleven, ontwikkeld door SHL. Dit model bestaat uit 25 competenties, die bestaan uit 'componenten' waaraan 'gedragsankers' zijn verbonden. In de kwalificatiedossiers zijn de gedragsankers, via de context van het werkproces, omgezet in prestatie-indicatoren.

Calbris heeft bij de selectie van competenties en componenten een aantal criteria gehanteerd:

- selectie van essentiële competenties/componenten per werkproces
- controle of de competentieset de essentie van het beroep weergeeft
- indien een competentie in meerdere werkprocessen is geselecteerd, zijn in principe andere componenten geselecteerd of is een andere prestatie-indicator geformuleerd
- afstemmen van de geselecteerde competenties/componenten binnen een domein
- afstemmen van de geselecteerde competenties/componenten tussen domeinen
- afstemming van geselecteerde competenties/componenten tussen (delen van) verwante kwalificaties

2.4 Discussiepunten

1. Afstemming

Calibris heeft alle kwalificatiedossiers zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Dit betreft, daar waar mogelijk, de beschrijving van kerntaken, de selectie van competenties, componenten en de beschrijving van prestatie-indicatoren. Deze afstemming heeft plaatsgevonden tussen kwalificatiedossiers binnen een domein en tussen kwalificatiedossiers van verschillende domeinen.

2. Certificeerbare eenheden

Ook in 2009 is in de Platforms V&V en SAW en in de Paritaire Commissie gesproken over de Certificeerbare Eenheden. Vastgesteld is dat evaluatie van de arbeidsmarktrelevantie en de uitvoerbaarheid van Certificeerbare Eenheden Helpende ZW nodig is. Deze zal, zo mogelijk middels onderzoek, plaatsvinden in 2010. Deze actie is opgenomen in de Ontwikkelagenda 2010.

3. V erzilverbare eenheden

De leden van de platforms en de paritaire commissie hebben opnieuw aangegeven dat zij een instrument missen ten behoeve van de verzilvering van opleidingsonderdelen. Het ontbreekt aan een landelijk erkende systeem waarmee deelnemers kunnen aantonen dat zij opleidingsonderdelen hebben afgerond.

4. Vakkennis en vaardigheden

Calibris heeft voor de invulling van vakkennis en vakvaardigheden een inventarisatie gemaakt van alle gehanteerde vakkennis en vaardigheden. Daar waar in de kwalificatiedossiers over hetzelfde wordt gesproken is dat identiek geformuleerd. Per domein en per kwalificatiedossier zijn nog enkele specifieke items opgenomen. De vakkennis en vaardigheden zijn op een hoog abstractieniveau geformuleerd. De uitwerking hiervan behoort tot de deskundigheid van het onderwijs.

5. Gedifferentieerd diplomeren

Dit onderwerp is besproken met platforms, pc en bestuur. In deze gremia is de wens uitgesproken gedifferentieerd diplomeren geagendeerd te krijgen bij bijvoorbeeld Colo en OCW. Vervolgens is aan Colo advies uitgebracht de mogelijkheden hiertoe verder te onderzoeken.

6. Doorontwikkeling

In het kader van de, door de staassecretaris gewenste, doorontwikkeling heeft Calibris het aantal competenties in elk kwalificatiedossier terugggebracht tot maximaal 16 (met eventueel 2 extra competenties voor ondernemerschap). De informatie van competenties die zijn komen te vervallen is op andere plaatsen in het kwalificatiedossier ondergebracht. Zie het veranderdocument voor gedetailleerde informatie per kwalificatiedossier

7. Doorlopende leerlijnen

In het kader van doorlopende leerlijnen heeft Calibris (in overleg met onderwijs) doorstroombdocumenten ontwikkeld. Zo zijn er doorstroombdocumenten vanuit vmbo-examenprogramma's naar de mbo-kwalificaties. Daarnaast zijn doorstroombdocumenten ontwikkeld vanuit de mbo-kwalificaties met de meest relevante hbo-opleiding(en). Deze documenten kunnen worden gebruikt bij gesprekken tussen onderwijsinstellingen in het kader van doorstroming van leerlingen/deelnemers/studenten. Met het onderwijsveld is afgesproken deze documenten gezamenlijk te actualiseren zodra de kwalificatiedossiers voor langere tijd worden vastgesteld.

8. Verbijzondering kwalificatiedossiers Zorghulp en Helpende Zorg en Welzijn

In 2009 is door het Coördinatiepunt COLO aangegeven dat de huidige omschrijvingen van de kwalificatiedossiers Zorghulp en Helpende Zorg en Welzijn reden geven om ze samen te voegen in één kwalificatiedossier. De Platforms V&V en SAW hebben zich daartegen uitgesproken. In 2010 zal deze discussie opnieuw worden gevoerd, dit punt is ook opgenomen op de Ontwikkelagenda 2010.

9. Ontwikkelagenda 2009, besproken thema's in platforms en paritaire commissie

Resultaten ontwikkelagenda 2009

Algemene onderwerpen (voor alle domeinen)	Actie	Afgehandeld	Niet afgehandeld
Nederlandse taal	Beroepsgerichte taalprofielen opstellen	Taalprofielen zijn ontwikkeld, besproken met alle betrokkenen, gepubliceerd op de website en opgenomen in de kd's.	
Certificeerbare eenheden	Evaluatie bruikbaarheid, zinvolheid en uitvoerbaarheid van certificeerbare eenheden	CE's zijn meegenomen in de evaluatie. Is per domein/kd afgehandeld.	
Delen A	Beter afstemmen op doelgroep	Delen A zijn herschreven, besproken met platforms en zo mogelijk klankbordgroepen en opgenomen in de kd's	
Ervaringen kwalificatiedossiers	Ervaringen m.b.t. herkenbaarheid en uitvoerbaarheid KD's inventariseren (werkveld en onderwijs)	Ervaringen zijn in evaluaties geïnventariseerd. Dit is per domein/per kd verder afgehandeld.	Opnieuw opnemen in ontwikkelagenda 2010.
Kwaliteit van kwalificatiedossiers	Fine-tuning van de kwalificatiedossiers: wenselijke/noodzakelijke kwaliteitsverbeteringen aanbrengen	Fine-tuning is door het voorstel van de staatsecretaris omgezet naar verder door ontwikkelen van kd's. Doorontwikkeling is uitgevoerd.	Opnieuw opnemen in ontwikkelagenda 2010.

Algemene onderwerpen (voor alle domeinen)	Actie	Afgehandeld	Niet afgehandeld
Examenprofielen	Ontwikkelingen monitoren en zonodig actie ondernemen	Concept-examenprofielen zijn ontwikkeld. Platforms, pc en het bureau van Calibris hebben hier een actieve rol in gespeeld	Opnieuw opnemen in ontwikkelagenda 2010.
Leren Loopbaan en Burgerschap	Relatie tot het kd in kaart brengen	Het is nog onduidelijk op welke wijze LLB vorm zal krijgen.	Opnieuw opnemen in ontwikkelagenda 2010.

Niveaubeschrijving: EQF/NQF	Ontwikkelingen monitoren en zonodig duiden in EQF kwalificatiedossiers	De ontwikkelingen rondom EQF en NQF zullen vermoedelijk in 2010 meer vorm krijgen	Opnieuw opnemen in ontwikkelagenda 2010.
Niveaus in Vakkennis en vaardigheden te typeren in KD's	Onderzoeken of bij scholen behoefte is aan een servicedocument	Met name de werkgevers in de zorg hebben aangegeven behoefte te hebben aan verdere typering van het niveau van Vakkennis en vaardigheden en aan de typering van Vakkennis en vaardigheden per branche. In 2009/2010 zal in een pilotvorm een eerste document worden ontwikkeld	Opnieuw opnemen in ontwikkelagenda V&V 2010.
Gedifferentieerd diplomeren	Onderzoeken van wenselijkheid en mogelijkheid van kwalificering voor een beroep zonder vereiste LLB	Dit aspect is besproken met platforms, pc en bestuur. Vervolgens is aan Colo advies uitgebracht de mogelijkheden hiertoe verder te onderzoeken	Monitoren van de ontwikkeling m.b.t. gedifferentieerd diplomeren opnemen in ontwikkelagenda 2010.
Onderhoud kd's vanaf brede invoering in 2010	Monitoren van trends en ontwikkelingen in de beroepsuitoefening en op de arbeidsmarkt en dit plaatsen in onderhoudsperspectief (2010-2014). Opstellen 'onderhoudsagenda'		Opnieuw, met aangepaste jaartallen, opnemen in ontwikkelagenda 2010.
Ontwikkelingen bcp's	Nieuwe bcp's en geactualiseerde bcp's worden aangeleverd door sociale partners		Opnieuw, met aangepaste jaartallen, opnemen in ontwikkelagenda 2010.
Actualisatie kwalificatiedossiers	Op basis van nieuwe en/of geactualiseerde bcp's worden kwalificatiedossiers aangepast		Opnieuw, met aangepaste jaartallen, opnemen in ontwikkelagenda 2010.

Onderwerpen gedeeld domein V&V en SAW	Actie	Afgehandeld	Niet afgehandeld
KD MZ Verpleegtechnische handelingen	Onderzoek naar wenselijkheid en uitvoerbaarheid van vp-handelingen in MZ 3 en VW4	Onderzoek is gedaan en advies geformuleerd. PC adviseert bestuur om geen VP-handelingen op te nemen in KD MZ3.	Advies PC: verder onderzoek naar VP-handelingen naar MZ3 en VW4. Opnieuw opnemen in ontwikkelagenda 2010.

KD MZ	Lijst vp-handelingen actueel houden	Is gebeurd	
Afstemming	Afstemming KD's MZ 3 en 4 met VZ en VP	Ontwikkelaars hebben afstemmingsdocument ontwikkeld en voorgelegd aan platforms in juni 09.	
Uitvoerbaarheid He Z&W	Onderzoeken van de uitvoerbaarheid van het kd in onderwijs en bpv	Evaluatie naar uitvoerbaarheid in onderwijs is gedeeltelijk gebeurd.	Opnieuw opnemen in de Ontwikkelagenda 2010

2.5 Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving
Categorie 1: Nieuw dossier		Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen		Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop het Coördinatiepunt een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde uitstromen, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen	x	Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving, veranderingen in competentiekeuzes en resultaatveranderingen in prestatie-indicatoren. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen in de uitwerking van deel C vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

Veranderdocument dossier Helpende Zorg & Welzijn 2010-2011 ten opzichte van dossier Helpende Zorg & Welzijn 2009-2010

Handleiding:

In onderstaand Veranderdocument zijn veranderingen opgenomen op basis van:

- Opmerkingen vanuit Actiz
- De wens om het onderscheid tussen de KD's Helpende en Zorghulp duidelijker te maken
- De eis van competentiereductie vanuit het Coördinatiepunt
- Werkproces = Wp
- Kerntaak = Kt
- Competentie = Comp.
- Prestatie-indicator = PI

Deel A
Per oktober 2009
Deel A toegankelijker geschreven.

Bij alinea Jouw baan:

·Toegevoegd: “Als werknemer van een zorg- of welzijnsinstelling bied je hulp aan de cliënt/zorgvrager op het gebied van persoonlijke verzorging/ADL en/of sociale agogiek”

Bij alinea Jouw werk:

·“Je zorgt voor het welbevinden van de cliënt/zorgvrager” vervangen door “Je draagt bij aan het welbevinden van de cliënt/zorgvrager”

·Toegevoegd: “Vervolgens voer je deze werkzaamheden zelfstandig uit”

·Bij regie voeren over het eigen leven toegevoegd: “Dit betekent dat de cliënt/zorgvrager zelf bepaalt wat voor hem belangrijk is in het leven en hoe hij dingen gedaan wil hebben”

Deel B

1	Inleiding	Ongewijzigd
2.1	Colofon	Ongewijzigd
2.2	Formele vereisten	Ongewijzigd
2.3	Typering beroepengroep	<p>Bij Typerende beroepshouding:</p> <p>·Toegevoegd: “De helpende zorg en welzijn handelt volgens de ethische maatstaven van de beroepsgroep (beroepscode) en respecteert verschillen tussen cliënt/zorgvrager in normen en waarden, seksuele voorkeur, culturele achtergrond en levensbeschouwing -> vanuit competentie F (vervallen)</p> <p>·Volgorde van de 3e alinea aangepast: “Ze werkt vanuit de gedachte dat de cliënt/ zorgvrager zelf de regie behoudt over het eigen leven. Afhankelijk van de mogelijkheden/beperkingen van de cliënt/ zorgvrager, neemt zij in overleg met hem geheel of gedeeltelijk de werkzaamheden over.”</p> <p>·“Werkt goed samen met de mantelzorger/ naasten/wettelijke vertegenwoordigers, collega's en vrijwilligers”</p> <p>·“Ook zal ze steeds, uit het oogpunt van het stimuleren van de zelfredzaamheid van de cliënt/zorgvrager, moeten afwegen of ze hulp moet bieden of juist niet.” vervangen door “Ook zal ze steeds in overleg met cliënt/zorgvrager moeten afwegen of ze soms zorg moet overnemen of juist niet.”</p>

2.4	Loopbaanperspectief	Ongewijzigd
2.5	Trends en innovaties	<p>Per oktober 2009</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tekst WMO gewijzigd • Toegevoegd Normen verantwoorde zorg <p>Bij Arbeidsmarkt en BPV:</p> <p>·Volgorde aangepast: eerst de alinea over de VVT en daarna de alinea over gehandicaptenzorg</p> <p>Bij Wet- en regelgeving:</p> <p>·Het gedeelte over opscholen van niveau 1 naar niveau 2 vervangen door “instellingen zijn genoodzaakt de positie van hun werknemers op niveau 1 opnieuw te bezien”</p> <p>·tekst Meldcode Kindermishandeling toegevoegd</p> <p>Bij ontwikkelingen in de beroepsuitoefening:</p> <p>·Zorg op maat: vraaggerichte zorg en dienstverlening (zorg gericht op kwaliteit van leven zoals de cliënt/zorgvrager die ervaart)</p> <p>·Toegevoegd aan complexiteit: ‘oude’ ouderen en comorbiditeit (samengaan van somatische en psychische problemen)</p> <p>·3e alinea: “... ontschotting en ketenzorg vragen van de helpende zorg en welzijn dat...”</p> <p>·4e alinea (laatste zin) “... vereist dat de helpende zorg en welzijn in staat is klantgericht te communiceren, en haar handelen te allen tijde te verantwoorden”</p> <p>vervangen door “... vereist dat de helpende zorg en welzijn de administratie bijhoudt naast ZLP”.</p>
3	Overzicht van het kwalificatiedossier	Ongewijzigd
4.1	Uitstroom helpende zorg en welzijn	<p>·Bij de context toegevoegd: “... persoonlijke zorg/ADL...” om duidelijker onderscheid te maken met KD Zorghulp</p> <p>·1e alinea: “houdt rekening met...” vervangen door “Ze is gericht op ondersteuning van de kwaliteit van leven van de cliënt/zorgvrager”</p> <p>·Overzicht Nederlands en MVT aangepast</p> <p>·Tabel rekenen/wiskunde omgezet naar niveaus Meijerink, volgens voorlopige inschatting</p>

5.1	Beschrijving kerntaak 1	<p>Toegevoegd:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·HE geeft tips over persoonlijke verzorging ·HE geeft signalen door aan haar leidinggevende
5.2	Beschrijving kerntaak 2	<p>Toegevoegd:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·HE overlegt met de cliënt wat hij nog zelf kan en wil doen ·waar nodig neemt de HE werkzaamheden over ·HE rapporteert aan de leidinggevende over de geboden persoonlijke zorg en ondersteuning
5.3	Beschrijving kerntaak 3	<p>Per oktober 2009 gewijzigd (vetgedrukte tekst)</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Toegevoegd dat HE ook collegiaal samenwerkt met vrijwilligers ·Zin over visieontwikkeling is verwijderd ·Toegevoegd dat HE aan haar leidinggevende rapporteert over de geboden persoonlijke zorg en ondersteuning

Deel C	
Wp 1.1 Maakt een werkplanning op basis van het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan	<ul style="list-style-type: none"> ·Toegevoegd aan prestatie-indicator bij R (Op de behoeften en verwachtingen van de klant richten): "Hierbij geeft zij duidelijk aan wat betrokkenen wel en niet kunnen verwachten, bespreekt afwijkingen/wijzigingen in de werkplanning en checkt of zij daarmee kunnen instemmen, zodat de werkplanning goed afgestemd is met cliënt(en)/ zorgvrager(s) en naaste betrokkenen." ·Toegevoegd aan prestatie-indicator bij T (Instructies en procedures opvolgen): "De Helpende houdt zich aan het zorg-, leef-, begeleidings- of activiteitenplan en richtlijnen, standaarden en procedures van de instelling, zodat de kwaliteit van de werkplanning gegarandeerd wordt." ·V&V uitgebreid met gerontologie en geriatrie, fysiologie, pathologie, normen verantwoorde zorg (met vraagtekens)
Wp 1.2 Ondersteunt bij huishouden en de woon- of verblijfsomgeving of opvangsituatie	<ul style="list-style-type: none"> ·Prestatie-indicator bij R (Op de behoeften en verwachtingen van de klant richten): "De helpende zorg en welzijn gaat na wat de wensen, behoeften en mogelijkheden van de cliënt/zorgvrager zijn met betrekking tot persoonlijke verzorging en het voeren van het huishouden, zodat zij haar werkzaamheden en tips aan de cliënt/zorgvrager hierop kan afstemmen" ·V&V uitgebreid met voeding- en levensmiddelenbeheer (met vraagtekens)

Wp 1.3 Ondersteunt bij persoonlijke zorg/ADL	<p>·Competentie F (Ethisch en integer handelen) verwijderd, inhoud prestatie-indicator verplaatst naar Typerende beroepshouding (par. 2.3 Typering beroepengroep)</p> <p>·V&V uitgebreid met fysiologie (met vraagtekens)</p> <p>·V&V: dubbelingen verwijderd (regelgeving m.b.t. kwaliteitszorg stond er dubbel in)</p>
Wp 1.4 Handelt in onvoorziene situaties	Competentie V (Met druk en tegenslag omgaan) verwijderd, inhoud prestatie-indicator ondergebracht bij prestatie-indicator bij competentie K (Vakdeskundigheid toepassen): "De helpende zorg en welzijn neemt in onvoorziene situaties op basis van haar kennis tijdig de juiste beslissingen, zodat de ondersteuning in de onvoorziene situatie op professionele wijze uitgevoerd wordt."
Wp 1.5 Ondersteunt bij (sociale) activiteiten en recreëren	Competentie C (Begeleiden) verwijderd, inhoud wordt gedekt in Typerende beroepshouding (par. 2.3 Typering beroepengroep): "De helpende zorg en welzijn heeft een stimulerende houding, waarmee ze de cliënt/zorgvrager motiveert zelf werkzaamheden uit te voeren en deel te nemen aan activiteiten. Hierbij werkt ze vanuit de gedachte dat de cliënt/zorgvrager zelf de regie behoudt over het eigen leven."
Wp 2.1 Ondersteunt een cliënt/zorgvrager op emotioneel gebied	Competentie F (Ethisch en integer handelen) verwijderd. De inhoud van de prestatie-indicator verplaatst naar Typerende beroepshouding (par. 2.3 Typering beroepengroep)
Wp 2.2 Ondersteunt een cliënt/zorgvrager bij de zelfredzaamheid	Competentie C (Begeleiden) verwijderd, inhoud wordt gedekt in Typerende beroepshouding (par. 2.3 Typering beroepengroep): "De helpende zorg en welzijn heeft een stimulerende houding, waarmee ze de cliënt/zorgvrager motiveert zelf werkzaamheden uit te voeren en deel te nemen aan activiteiten. Hierbij werkt ze vanuit de gedachte dat de cliënt/zorgvrager zelf de regie behoudt over het eigen leven."
Wp 3.1 Evalueert de werkzaamheden	Competentie P (Leren) verwijderd, inhoud prestatie-indicator ondergebracht in prestatie-indicator bij competentie K (Vakdeskundigheid toepassen): "De helpende zorg en welzijn houdt vakkennis en vaardigheden bij en draagt de eigen kennis en expertise op begrijpelijke wijze over aan collega's en andere deskundigen, gebruikt feedback om van te leren en neemt deel aan inhoudelijk, beroepsmatige discussies, zodat zij werkt aan haar/zijn persoonlijke ontwikkeling en een bijdrage levert aan de professionalisering van het beroep van helpende zorg en welzijn."
Wp 3.2 Stemt de werkzaamheden af	Ongewijzigd

Wp 3.3 Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep	Competentie D (Aandacht en begrip tonen) vervangen door competentie R (Op de behoeften en verwachtingen van de klant richten), waarbij de prestatie-indicator als volgt is aangepast: "De helpende zorg en welzijn neemt de zaken die betrokkenen tijdens de mondelinge evaluatie naar voren brengen in overweging, zodat de dienstverlening zo goed mogelijk aangepast wordt aan de behoeften en verwachtingen van de klant."
Certificeerbare eenheid Hulp bij persoonlijke zorg/ADL	Titels werkprocessen gewijzigd
Certificeerbare eenheid Hulp bij huishouden, wonen en recreëren	Titels werkprocessen gewijzigd
Certificeerbare eenheid Hulp bij (sociale) activiteiten	Titels werkprocessen gewijzigd

Deel D		
1	Inleiding	Ongewijzigd
2.1	Betrokkenen	Geactualiseerd
2.2	Verwantschap	Geactualiseerd
2.3	Vertaling bcp's in kwalificatiedossier	Geactualiseerd
2.4	Discussiepunten	<p>Geactualiseerd</p> <p>Toegevoegd:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Bij vakkennis & vaardigheden: dat de uitwerking in samenwerking met het werkveld gebeurt •KopVisieontwikkeling, met de volgende tekst: "In het kader van de afstemming tussen de kwalificatiedossiers was in het kwalificatiedossier voor de Helpende 2009-2010 bij werkproces 3.1 nog opgenomen dat de Helpende "een bijdrage levert aan visieontwikkeling van het beroep en de beroepsuitoefening en deze visie ook uitdraagt aan anderen". Aangezien dit te zwaar wordt gevonden voor niveau 2, is dit deel verwijderd."

3	Ontwikkel- en onderhoudsperspectief	Geactualiseerd
---	-------------------------------------	----------------

3. Ontwikkel- en onderhoudsperspectief

Ontwikkelagenda 2010

Algemene onderwerpen (voor alle domeinen)	Actie	Wie	Wanneer
Ervaringen kwalificatiedossiers (kd's)	Ervaringen m.b.t. herkenbaarheid, uitvoerbaarheid en aggregatieniveau kd's inventariseren (werkveld en onderwijs)	Calibris MBO 2010 Platforms	2010
Kwaliteit van kwalificatiedossiers	Fine-tuning van de kd's: wenselijke/noodzakelijke kwaliteitsverbeteringen aanbrengen	Calibris Platforms Paritaire commissie	2010
Afstemming kwalificatiedossier	Verbeteren van de afstemming van kd's binnen en tussen domeinen	Calibris Platforms Paritaire commissie	2010
Examenprofielen	Actief meedraaien in werkgroepen en advisering Landelijke ontwikkelingen monitoren en zonodig actie ondernemen	Calibris Platforms Paritaire commissie	2010
Leren Loopbaan en Burgerschap	Relatie tot het kd in kaart brengen	Calibris Platforms Paritaire commissie	2010
Algemene wet- en regelgeving	Monitoring algemene wet- en regelgeving. Zonodig gevolgen in kd's doorvoeren.	Calibris Platforms Paritaire commissie	2010
Niveaubeschrijving: EQF/NQF	Ontwikkelingen monitoren en NQF duiden in kwalificatiedossiers	Calibris Platforms Paritaire commissie	2010
Gedifferentieerd diplomerende	Monitoren van de ontwikkeling m.b.t. gedifferentieerd (met/zonder LLB) diplomerende en zo mogelijk actief beleid voeren	Calibris Platforms Paritaire commissie	2010
Certificeerbare eenheden (AB)	Arbeidsmarktrelevantie en uitvoerbaarheid van huidige CE's (verder) onderzoeken en bevorderen	Calibris	2010

		Platforms Paritaire Commissie	
Vertegenwoordiging in klankbordgroepen (kbg's) en platforms	Voldoende vertegenwoordiging voor alle kd's in kbg's en platforms. Zonodig actie ondernemen.	Calibris Platforms Paritaire commissie	2010
Benoemen branches in kwalificatiedossiers	Na besluitvorming over het beleid ten aanzien van (kwalificerend en ontwikkelingsgericht) erkennen beslissing nemen over branches in de kwalificatiedossiers	Calibris Platforms Paritaire commissie	2010
Onderhoud kd's vanaf brede invoering in 2010	Monitoren van trends en ontwikkelingen in de beroepsuitoefening en op de arbeidsmarkt en dit plaatsen in onderhoudsperspectief Opstellen 'onderhoudsagenda'	Calibris Platforms Paritaire commissie	2010- 2015
Ontwikkelingen bcp's	Nieuwe bcp's en geactualiseerde bcp's worden aangeleverd door sociale partners	Sociale partners	2010- 2015
Actualisatie kwalificatiedossiers	Op basis van nieuwe en/of geactualiseerde bcp's worden kwalificatiedossiers aangepast	Calibris Platforms Paritaire commissie	2010- 2015

Onderwerpen gedeeld domein V&V en SAW	Actie	Wie	Wanneer
KD MZ Verpleegtechnische handelingen	Onderzoek naar wenselijkheid en uitvoerbaarheid van vp-handelingen in MZ 3 en VW4	Calibris Platform V&V en SAW Paritaire commissie	2010-2011
KD MZ Schema in Deel A	Bespreken positie MZ in het schema in Deel A van de KD's	Calibris Platform V&V en SAW Paritaire commissie	2010
Uitvoerbaarheid He Z&W	Onderzoeken van de uitvoerbaarheid van het kd in onderwijs en bpv	Calibris Platform V&V en SAW MBO2010 Paritaire commissie	2010
Voedingsassistent	Inpassen in onderzoek naar beroepenstructuur domeinen Calibris	Calibris Platform V&V en SAW Paritaire commissie	2011
Gastouders	Ontwikkelingen volgen en zo mogelijk doorontwikkeling bcp starten	Calibris Platform V&V en SAW Paritaire commissie	2010
Dossier He Z&W en ZH	Verdere verbijzondering dossiers He Z&W en ZH doorvoeren na overleg met beroepsbeoefenaren.	Calibris Platform V&V en SAW Paritaire commissie	2010

